Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!
Комуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі
ЗВЯЗДА
Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б
ГОД ВЫДАННЯ XXIV
№ 11 (6893)
АЎТОРАК 14 СТУДЗЕНЯ 1941 г.
ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

У СОЎНАРКОМЕ СССР. Аб змяненнях парадку прысуджэння сталінскіх прэмій па навуцы, вынаходніцтвах, літаратуры і мастацтву.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ: П. Запрагаеў—Мой вопыт работы інструктарам. Е. Уздзенскі — Знатныя людзі вобласці ўступаюць у рады ВКП(б). Г. Анішчук — Бюро Брэсцкага абкома аб практыцы кіраўніцтва калгасамі. Г. Наумаў — Шукальнікі высокіх пасад.

Заява ТАСС.

Сустрэнем XVIII канферэнцыю ВКП(б) новымі вытворчымі перамогамі!

АРТЫКУЛЫ: Г. Аксельрод — Сустрэнем XVIII партканферэнцыю выкананнем фінплана. А. Сюбараў — Усямерна развіваць пладова-ягадную вытворчасць. Я. Качан — Шырыцца спаборніцтва за высокі ўраджай. Я. Івашын — Штодзённа паравознага дэпо. Т. Зомаў — Лекцыі ордэнаносца тав. Каракіна.

Жыццё Чырвонай Арміі.

КРЫТЫКА І БІБЛІЯГРАФІЯ. Л. Рудзіцкі — Аб падручніку С. А. Галунскага і М. С. Страговіча «Тэорыя дзяржавы і права».

ЗА РУБЯЖОМ: Водгукі замежнага друку на заключэнне пагадненняў паміж СССР і Германіяй. Англа-германская вайна. Ваенныя дзеянні ў Албаніі. Вайна ў Афрыцы.

Усямерна развіваць мясцовую прамысловасць і промкааперацыю

Апублікаваная 12 студзеня пастанова Савета Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) «Аб мерапрыемствах па павелічэнню выпуску тавараў шырокага спажывання і харчавання з мясцовай сыравіны»—ярчэйшае сведчанне сталінскіх клопатаў партыі большэвікоў, совецкага ўрада аб добрабыце народаў краіны сацыялізма.

Няўхільны рост добрабыту рабочага класа, служачых, інтэлігенцыі і калгасных мас з кожным годам павялічвае попыт на тавары шырокага спажывання і прадукты харчавання. Узмоцнена развіваючы ў інтарэсах абароназдольнасці нашай радзімы цяжкую прамысловасць, партыя і ўрад ні на адну мінуту не перастаюць клапаціцца аб задавальненні патрэб насельніцтва. Дзесяткі і тысячы прадпрыемстваў лёгкай, тэкстыльнай і харчовай прамысловасці з года ў год павялічваюць выпуск прадукцыі шырокага спажывання.

Але каб поўнасцю задаволіць патрэбы насельніцтва, неабходна побач з буйнай прамысловасцю ўсямерна развіваць мясцовую прамысловасць на базе мясцовай сыравіны.

Кожны куток нашай радзімы багаты незлічонымі сыравіннымі запасамі. Совецкая Беларусь мае многа лясоў, квітнеючых садоў з багаццем пладоў, азёр, рэк з мноствам рыбы. Нетры нашай рэспублікі таяць у сабе мільёны тон торфу, розных будаўнічых матэрыялаў. Апрача таго вырасшая буйная прамысловасць БССР дае мноства адыходаў, якія з поспехам могуць перапрацоўвацца у прамысловасці мясцовага значэння. У нас ёсць усё неабходнае, каб усямерна развіваць і павялічваць выраб тавараў шырокага спажывання і харчавання з мясцовай сыравіны.

Аднак гэтыя багатыя сыравінныя рэсурсы скарыстоўваліся зусім недастаткова. Мясцовыя совецкія органы не мелі дастатковых праваў, каб распараджацца прадукцыяй, якая выпрацоўвалася мясцовай прамысловасцю і промкааперацыяй. Няправільнае планіраванне, пры якім наркаматы мясцовай прамысловасці саюзных рэспублік і Усекаапромсовет і Наркамгандаль СССР не ўлічвалі мясцовых інтарэсаў, прывяло да таго, што мясцовыя совецкія і гандлюючыя арганізацыі не былі ў належнай меры зацікаўлены ў развіцці мясцовай прамысловасці. Гэта парадзіла ўтрыманчыя настроі. Тавары, якія з поспехам можна было вырабляць на месцы, завозіліся з іншых гарадоў і рэспублік.

Напрыклад, Мінская вобласць прымусныя іголкі завозіла з Сімферопаля і Свярдлоўска, драўляныя вешалкі—з Масквы і з Ленінграда, тапары—з Паўлава, дзіцячыя цацкі з дрэва і папье-машэ—з Кірава, Мурама і іншых гарадоў. Загружаўся транспарт, стваралісі непатрэбныя сустрэчныя перавозкі, звязвалася мясцовая ініцыятыва.

Пастанова ЦК ВКП(б) і СНК СССР кладзе канец гэтым ненармальнасцям. Яна накіравана да ўсямернага развязвання мясцовай прамысловасці, да разгортвання шырокай ініцыятывы на месцах.

Мешае месца да гэтага часу цэнтралізаванае планіраванне вытворчасці і скарыстанне тавараў шырокага спажывання адмяняецца. Усе вырабы прадпрыемстваў абласной і раённай прамысловасці, выпрацаваныя з адыходаў і мясцовай сыравіны, і палавіна вырабаў, выпрацаваных з дзяржаўнай недэфіцытнай сыравіны, астаюцца ў распараджэнні раёна, вобласці, рэспублікі. Планіраваць выпуск мясцовай прадукцыі будуць, згодна пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б), выканкомы раённых і абласных Советаў дэпутатаў працоўных. Гэтым самым мясцовыя органы ўлады атрымліваюць велізарны стымул для развіцця мясцовай ініцыятывы ў вырабе тавараў шырокага спажывання і харчавання для насельніцтва.

Расшырэнне банкаўскага крэдыта, аслабаненне новаарганізаваных прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі на працягу двух год з моманту ўводу іх у дзеянне ад падатку з абарота, бюджэтнай нацэнкі і адлічэнняў ад прыбыткаў у бюджэт—усямерна садзейнічаюць развіццю мясцовай прамысловасці і промкааперацыі.

Накапленні раённай і гарадской прамысловасці таксама астаюцца паводле рашэння Соўнаркома СССР і ЦК ВКП(б) у распараджэнні мясцовых выканкомаў і пойдуць на расшырэнне прадпрыемстваў. Райвыканкомам, гарвыканкомам прадастаўлена права 25 проц. атрымліваемых накапленняў накіроўваць на жыллёвае і культурна-бытавое будаўніцтва.

На нашых буйных фабрыках і заводах ёсць нямала адыходаў, якія няпоўнасцю скарыстоўваліся ў цэхах шырспажыву. Больш таго, як паказала практыка, цэхі шырспажыву на вялікіх прадпрыемствах праўралі ў школу асноўнай вытворчасці, адрывалі частку рабочай сілы, матэрыялы і абсталяванне. А мясцовая прамысловасць, якая працавала не на поўную магутнасць, адчувала ў сыравіне велізарную патрэбу. Зараз пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) ліквідуюцца цэхі шырспажыву, а выраб тавараў, выпрацоўваемых у гэтых цэхах, будзе арганізаван на прадпрыемствах мясцовай прамысловасці і промкааперацыі. Прычым частка абсталявання і прыстасаванняў з цэхаў шырспажыву, якая не можа быць скарыстана для асноўнай вытворчасці, павінна быць перадана мясцовай прамысловасці і промкааперацыі.

Апрача таго адыходы на буйных прадпрыемствах будуць улічвацца і размяркоўвацца аблвыканкомамі для вырабу тавараў шырокага спажывання. Такім чынам мясцовая прамысловасць і промкааперацыя атрымліваюць новыя велізарныя сыравінныя рэсурсы.

Шырока разгорнецца перапрацоўка тэкстыльнай і скуранай сыравіны на давальчаскіх пачатках, па заказах здатчыкаў гэтай сыравіны — калгасаў, калгаснікаў, аднаасобнікаў, якія выканалі свае абавязацельствы перад дзяржавай.

Асаблівае значэнне надаецца пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) расшырэнню вытворчасці харчовых тавараў. Гандлёвыя арганізацыі, мясцовая прамысловасць і промкааперацыя павінны расшырыць адкорм свіней, улоў рыбы, загатоўку і перапрацоўку пладоў ягад і гароднін. Гэта ў значнай ступені дапаможа забяспечыць насельніцтва харчовымі прадуктамі.

Зусім недастаткова ў нас у гарадах і раёнах прадпрыемстваў, якія абслугоўваюць бытавыя патрэбы працоўных. Іх сетку трэба ўсямерна расшырыць. Пастановай прадугледжана разгортванне сеткі рамонтных майстэрань, майстэрань па хімічнай чыстцы і афарбоўцы вопраткі, мэблевых майстэрань і т. д.

Пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) асаблівае значэнне надае якасці выпускаемых тавараў. Пастанова абавязвае Соўнаркомы саюзных і аўтаномных рэспублік «прыняць меры, забяспечваючыя выпуск вырабаў, якія па сваіх якасцях набліжаліся-б да лепшых узораў, выпрацоўваемых саюзнай прамысловасцю; вырабы павінны быць моцныя, зручныя для карыстання і прыгожа аформлены».

Створаны ўсе ўмовы для рашучага ўздыму мясцовай прамысловасці. «Поспех гэтай важнейшай справы, — гаворыцца ў пастанове, — залежыць цяпер ад ініцыятывы, настойлівасці і энергіі кіраўнікоў мясцовых партыйных і совецкіх арганізацый і работнікаў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі».

Справа чэсці кіраўнікоў партыйных, совецкіх арганізацый, работнікаў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі — па-большэвіцку ўзяцца за выкананне пастановы Совета Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б).

Сустрэнем XVIII Усесаюзную партыйную канферэнцыю першымі поспехамі ў справе павелічэння вытворчасці тавараў шырокага спажывання і харчавання з мясцовай сыравіны!

Развіць мясцовую ініцыятыву

(Гутарка з намеснікам старшыні Мінскага абласнога Совета дэпутатаў працоўных М. Ф. Ліберзонам)

Пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб мерапрыемствах па павелічэнню выпуску тавараў шырокага спажывання і харчавання з мясцовай сыравіны» значна спрыяе развіццю мясцовай прамысловасці і промкааперацыі. Яна дасць магчымасць поўнасцю скарыстаць багатую сыравіну і адыходы і вырабляць патрэбныя для працоўных тавары і прадукты.

Існаваўшая дагэтуль сістэма не давала нам магчымасці развіваць мясцовую ініцыятыву. Раённыя арганізацыі не былі зацікаўлены ў вырабе тавараў шырокага спажывання, бо выпускаемая прадукцыя часцей за ўсё планіравалася на вываз.

Характэрны факт. З адыходаў Мінскага мясакамбіната можна вырабляць гузікі, але патрэбную сыравіну — косці—камбінат адпраўляў Гомельскаму мясакамбінату. Аднолі арганізаваў у сябе выраб гузікаў. У той-жа час мінскія арцелі адчувалі вялікую патрэбу ў такой сыравіне.

Любое пачынанне не магло быць ажыццёўлена толькі таму, што яно не прадугледжвалася цэнтралізаваным планам.

Зараз, у сувязі з пастановай СНК Саюза і ЦК ВКП(б), нам трэба перагледзець усе нашы планы з такім разлікам, каб поўнасцю скарыстаць наяўныя запасы сыравіны і адыходы.

Прыдзецца таксама перагледзець усю сістэму і структуру кіравання мясцовай прамысловасцю і промкааперацыяй, скасаваць лішнія звенні, стварыць танны, гібкі апарат.

Аднадушна адабраюць пастанову партыі і ўрада

ГОМЕЛЬ, 13 студзеня. (Кар. «Звязды»). Сёння ў выканкоме абласнога Совета дэпутатаў працоўных адбылася нарада кіраўнікоў аблсампромсаюзаў і работнікаў мясцовай прамысловасці. Намеснік старшыні аблвыканкома тав. Шайкевіч азнаёміў прысутных з пастановай Соўнаркома СССР і ЦК ВКП(б) «Аб мерапрыемствах па павелічэнню выпуску тавараў шырокага спажывання і харчавання з мясцовай сыравіны».

Удзельнікі нарады аднадушна адобрылі пастанову партыі і ўрада, накіраваную на далейшае добрабыту працоўных мас, і ўказалі на вялікія магчымасці для павелічэння выпуску тавараў шырокага спажывання і прадуктаў харчавання.

Абмеркаванне пастановы Соўнаркома СССР і ЦК ВКП(б) праходзіць таксама сярод членаў арцелей і рабочых прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці горада.

Калгаснікі вітаюць клопаты партыі і ўрада аб развіцці жывёлагадоўлі

МАГІЛЕЎ, 13 студзеня. (БЕЛТА). З вялікім задаваленнем сустрэлі калгаснікі раёна пастанову СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб абавязковай пастаўцы малака дзяржаве калгасамі».

Актыўна і жыва прайшло абмеркаванне пастановы на агульным сходзе ў сельскагаспадарчай арцелі імені Сталіна. У сваіх выступленнях калгаснікі аднадушна віталі мерапрыемствы партыі і ўрада, накіраваныя на далейшае развіццё сацыялістычнай жывёлагадоўлі.

Загадчык малочнатаварнай фермы тав. Сямёнаў сказаў:

— Мы штодзённа адчуваем сталінскія клопаты аб развіцці калгаснай жывёлагадоўлі. Наш калгас мае 120 кароў. Пры існаваўшым парадку мы штогод здавалі 66 тысяч літраў малака. Суседні-ж калгас імені Варашылава здаваў толькі 11 тысяч літраў. Пры пагектарным налічэнні мы будзем здаваць з 1.300 гектараў 32,5 тысячы літраў малака ў год, а калгас імені Варашылава з 500 гектараў — 12,5 тысячы літраў. Пастанова партыі і ўрада павышае зацікаўленасць калгаснікаў у развіцці грамадскай жывёлагадоўлі.

У прынятым рашэнні калгаснікі горача адобрылі пастанову СНК СССР і ЦК ВКП(б) і абавязаліся ўсямерна развіваць грамадскую жывёлагадоўлю, павышаць яе прадуктыўнасць.

Абласная нарада работнікаў мясцовай прамысловасці

БЕЛАСТОК. (БЕЛТА). 11—12 студзеня тут адбылася абласная нарада работнікаў мясцовай прамысловасці з удзелам лепшых стаханаўцаў прадпрыемстваў. Прысутнічала 150 чалавек. Абмеркавана пытанне аб выніках работы мясцовай прамысловасці ў 1940 годзе.

Сакратар абкома КП(б)Б тав. Савалаў азнаёміў прысутных з пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб мерапрыемствах па павелічэнню выпуску тавараў шырокага спажывання і харчавання з мясцовай сыравіны». У бліжэйшы час абком склікае спецыяльную нараду кіраўнікоў прадпрыемстваў і промкааперацыі для распрацоўкі канкрэтных мерапрыемстваў па ажыццяўленню гэтай пастановы.

Закрылася сесія Акадэміі навук БССР

12 студзеня пасля шасцідзённай работы закрылася сесія Акадэміі навук БССР. Сесія абмеркавала выключна важныя пытанні, звязаныя з узняццем ураджайнасці сацыялістычных палёў, ростам пагалоўя жывёлы і павышэннем яе прадуктыўнасці. Усяго на сесіі было заслухана 40 дакладаў і навуковых паведамленняў.

На заключным пасяджэнні сесіі быў прыняты зварот да ўсіх калгаснікаў і калгасніц, работнікаў МТС і соўгасаў, навуковых работнікаў і спецыялістаў сельскай гаспадаркі рэспублікі з заклікам хутчэй і шырэй унядраць у калгасную вытворчасць дасягненні перадавой аграномічнай навукі і вопыт стаханаўцаў, змагацца за ажыццяўленне ўказанняў таварыша Сталіна аб штогадовай вытворчасці 8 мільярдаў пудоў зярна.

Па ўсіх заслуханых на сесіі дакладах і навуковых паведамленнях прыняты адпаведныя рашэнні.

ТЭЛЕГРАМЫ

Англа-германская вайна

Германскія паведамленні

БЕРЛІН, 13 студзеня. (ТАСС). Вярхоўнае камандаванне паведамляе: учора германская авіяцыя праводзіла разведчыя палёты над Англіяй. У ноч на 13 студзеня ўзмоцненай бамбардыроўцы падвергліся важныя ў ваенных адносінах аб'екты Лондана. Адзначана некалькі вялікіх пажараў.

Англійская авіяцыя прабавала правесці ўчора налёт на акупіраваную тэрыторыю. Пры гэтым былі збіты тры непрыяцельскія самалёты.

Сёння досвіткам адзіночныя англійскія самалёты скінулі некалькі бомб над Паўднёвай Германіяй, у прыватнасці на горад Байрэйт.

Англійскія паведамленні

ЛОНДАН, 13 студзеня. (ТАСС). Афіцыяльна паведамляецца, што ў ноч на 13 студзеня германская авіяцыя на працягу трох з паловай гадзін бамбардыравала Лондан і іншыя пункты ў раёне Тэмзы. Запальваючымі бомбамі нанесены некаторыя пашкоджанні, аднак пажары быстра лакалізаваны. Колькасць ахвяр невялікая. Некалькі бомб было скінута ў асобных пунктах іншых раёнаў краіны, дзе страты і лік ахвяр таксама нязначныя.

Агенцтва Рэйтэр перадае, што ў ноч на 13 студзеня англійскія самалёты атакавалі некаторыя аб'екты ў Паўночнай Італіі, а таксама парты і аэрадромы ў акупіраванай зоне Францыі.

Амерыканскія паведамленні

НЬЮ-ЙОРК, 13 студзеня. (ТАСС). Агенцтва Юнайтэд Прэс паведамляе, што пры налёце на Лондан у ноч на 12 студзеня адна з бомб папала ў бомбасховішча ў метро. Учора вечарам выратавальныя каманды ўсё яшчэ даставалі трупы з-пад развалін сховішча.

У Портсмуце салдаты і грамадзянскае насельніцтва таксама прадаўжаюць адкапваць трупы з-пад абломкаў будынкаў, разбураных бамбардыроўкай у часе паветранага налёту ў ноч на 11 студзеня. Прадпрыемствы комунальнай гаспадаркі горада да гэтага часу не аднавілі работу.

Ваенныя дзеянні ў Албаніі

АФІНЫ, 13 студзеня. (ТАСС). Паводле паведамлення грэчаскага камандавання, учора адзначалася нязначная актыўнасць патрульных атрадаў і артылерыі. Захвачана некалькі палонных.

НЬЮ-ЙОРК, 13 студзеня. (ТАСС). Як паведамляе амерыканскі друк, грэкі занялі Тэпелене. Італьянцы адступаюць на паўночны захад. Каля вёскі Шука ў двух мілях на паўночны захад ад Клісуры, захвачаны батальён італьянцаў, а таксама многа зброі, вопраткі і харчавання. Спроба моцнай італьянскай калоны прарваць грэчаскую лінію паміж Бржэжда і К'юкэ не ўдалася.

Англійскія і грэчаскія самалёты тры разы бамбардыравалі Дурацо. Нанесены пашкоджанні порту.

Паведамленне камандавання англійскай арміі на Бліжнім Усходзе

ЛОНДАН, 13 студзеня. (ТАСС). Як афіцыяльна паведамляецца, у ноч на 11 студзеня англійскія самалёты зрабілі налёт на аэрадромы ў Беніне і Эль-Берхе. У Бенгазі адна цяжкая бомба папала ў вялікі ваенны будынак. У порту пачаліся пажары. Стаяўшыя на прычале судны, відаць, атрымалі сур'ёзныя пашкоджанні.

Пры бамбардыроўцы Палерма з 12 стаяўшых ля мола суднаў, відаць, атрымалі пашкоджанне пяць. Скінутыя бомбы выклікалі ўзрывы і пажары на складах.

Англійскія знішчальнікі, бесперапынна рабіўшыя патрульныя палёты над Усходняй Лівіяй, паведамілі аб эвакуацыі італьянскімі паветранымі сіламі аэрадромаў у Дэрне, Мартуба, Эль-Тмімі і Эль-Газала. На гэтых аэрадромах асталася толькі вялікая колькасць выведзеных са строю самалётаў. Так, на пасадачнай пляцоўцы ў Эль-Газала было відаць 20 абгарэўшых машын, кінутых тут італьянцамі.

Італьянская база гідрасамалётаў у Бомба, відаць, таксама эвакуіравана праціўнікам.

У паветраных баях 9 і 10 студзеня збіта 8 італьянскіх самалётаў.

У Італьянскай Усходняй Афрыцы англійскія самалёты зрабілі новы налёт на Маі-Адага, дзе скінуты бомбы на авіяцыйныя майстэрні фірмы Капроні і нафтавыя цыстэрны. Бамбардыроўцы падвергліся таксама ваенныя збудаванні ў Берберы (Самалі) і пасадачная пляцоўка ў Джыг-Джыга.

ПРЫБЫЦЦЁ Ў АНКАРУ ПРАДСТАЎНІКОЎ ВЫШЭЙШАГА КАМАНДАВАННЯ АНГЛІЙСКІХ СІЛ НА БЛІЖНІМ УСХОДЗЕ

СТАМБУЛ, 13 студзеня. (ТАСС). У Анкару прыбылі прадстаўнікі вышэйшага камандавання англійскіх сіл на Бліжнім Усходзе — генерал Карнуол і генерал авіяцыі Элмехерт. Яны маюць намер сустрэцца з прадстаўнікамі турэцкага генеральнага штаба. Магчыма, што іх прыме прэзідэнт рэспублікі Ісмет Іненю. Прадстаўнік ваенна-марскіх сіл Англіі ў Міжземным моры адмірал Говард Келі таксама прыме ўдзел у гэтых перагаворах. Два месяцы таму назад Келі наведаў Анкару, Стамбул і Ізмір.

АДСТАЎКА ГЕНЕРАЛА СОДУ

РЫМ, 13 студзеня. (ТАСС). Агенцтва Стэфані паведамляе, што генерал Соду падаў прашэнне аб аслабаненні яго ад паста камандуючага італьянскімі войскамі ў Албаніі, бо «здароўе яго патрабуе працяглага адпачынку». Камандаванне прымае на сябе начальнік італьянскага генеральнага штаба генерал Кавалеро.

СМЕРЦЬ ЛАСКЕРА

НЬЮ-ЙОРК, 12 студзеня. (ТАСС). У Нью-Йорку ва ўзросце 72 год памёр былы чэмпіён свету па шахматах Ласкер.

У СОЎНАРКОМЕ СССР

Аб змяненнях парадку прысуджэння сталінскіх прэмій па навуцы, вынаходніцтвах, літаратуры і мастацтву

Совет Народных Камісараў СССР 20 снежня 1940 г. пастанавіў:

1. У змяненне пастановы СНК Саюза ССР ад 20 снежня 1939 года, для 1940 года, як выніковага ў адносінах дасягненняў папярэдніх год, сталінскія прэміі прысуджаць не толькі за выдатныя работы 1940 года, але і за работы апошніх 6—7 год.

2. У адпаведнасці з гэтым устанавіць наступную колькасць сталінскіх прэмій:

а) па 3 прэміі першай ступені за выдатныя работы ў галіне навукі і мастацтва ў размеры 100 тысяч рублёў кожная і па 5 прэмій другой ступені ў размеры 50 тысяч рублёў кожная:

1) фізіка-матэматычных навук,
2) тэхнічных навук,
3) хімічных навук,
4) біялагічных навук,
5) сельскагаспадарчых навук,
6) медыцынскіх навук,
7) філасофскіх навук,
8) эканамічных навук (уключаючы статыстыку),
9) гісторыка-філалагічных навук,
10) юрыдычных навук,
11) музыкі,
12) жывапісі,
13) скульптуры,
14) архітэктуры,
15) тэатральна-драматычнага мастацтва,
16) опернага мастацтва,
17) балетнага мастацтва,
18) кінематаграфіі;

б) па тры прэміі, у размеры 100 тысяч рублёў кожная, за выдатнейшыя творы ў галіне літаратуры, з іх:

тры — па паэзіі,
тры — па прозе,
тры — па драматургіі,
тры — па літаратурнай крытыцы;

в) за выдатнейшыя вынаходніцтвы (у тым ліку ваенныя): дваццаць пяць прэмій першай ступені ў размеры 100 тыс. рублёў кожная, сорак прэмій другой ступені ў размеры 50 тыс. рублёў кожная, шэсцьдзесят прэмій трэцяй ступені ў размеры 25 тыс. рублёў кожная.

3. Прапанаваць Камітэту па сталінскіх прэміях у галіне навукі і вынаходніцтва і Камітэту па сталінскіх прэміях у галіне літаратуры і мастацтва прадставіць свае прапановы на зацвярджэнне Соўнаркома СССР к 15 студзеня 1941 года, у адпаведнасці з данымі змяненнямі парадку прысуджэння сталінскіх прэмій.

Па Совецкай краіне

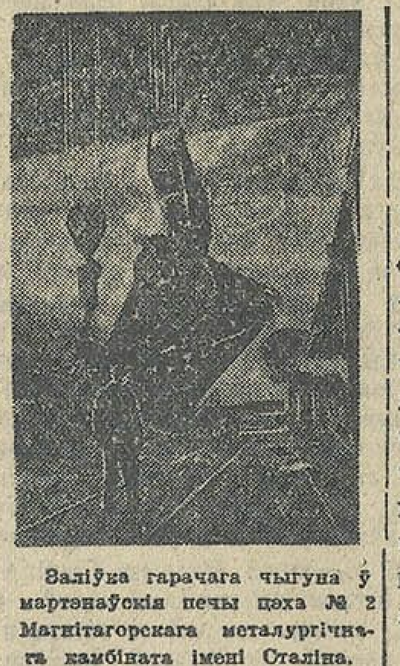

Заліўка гарачага чыгуна ў мартэнаўскія печы цэха № 2 Магнітагорскага металургічнага камбіната імені Сталіна.

Фото Н. Мезенцава. (Фото ТАСС).

1.100 КІЛОМЕТРАЎ НА ЛЫЖАХ

Лыжны пераход Ханты-Мансійск—Омск

ОМСК, 12 студзеня. (ТАСС) Учора ў Омску фінішыравалі лыжнікі Ханты-Мансійска, якія зрабілі ў 22 дні пераход Ханты-Мансійск—Омск працяжэннем у 1.100 кілометраў. Каманда складаецца з 10 чалавек, у іх ліку—дзве дзяўчыны. Фізкультурнікі ішлі па бездарожнай тайзе і паспяхова пераадалелі ў шляху бураны і 40-градусныя маразы.

Грамадскасць Омска цёпла сустрэла адважных лыжнікаў.

НОВЫЯ КНІГІ АБ СОВЕЦКАЙ АРКТЫЦЫ

ЛЕНІНГРАД. (ТАСС). У 1941 годзе Ленінградскае аддзяленне выдавецтва Галоўпаўночморшляху выпусціць у свет рад цікавых гісторыка - геаграфічных прац, падручнікаў, палярных кніг і брашур.

Будуць выданы другі і трэці томы (першы выйшаў у 1940 годзе) «Прац дрэйфуючай станцыі «Паўночны полюс» і двухтомны зборнік аб'ёмам каля 70 лістоў, які падводзіць вынікі навуковых назіранняў удзельнікаў экспедыцыі на ледакольным параходзе «Г. Седов».

У ліку гістарычных кніг, выпускаемых у 1941 годзе, зборнік пад рэдакцыяй прафесара В. Візе «Макараў і Арктыка». У зборнік увойдуць раздзелы з кнігі адмірала Макарава «Ермак у льдах» і многія неапублікаваныя матэрыялы.

СХОДЫ, ПРЫСВЕЧАНЫЯ ВАЕННАМУ МІНУЛАМУ РУСКАГА НАРОДА

ЛЕНІНГРАД. (ТАСС). На заводзе «Электрасіла» імені С. М. Кірава ўчора адбыліся многалюдныя сходы, на якіх былі заслуханы даклады на тэму «Ваеннае мінулае рускага народа і совецкі патрыятызм». Выступалі агітатары завода і навуковыя работнікі Дзяржаўнага Эрмітажа.

На сходзе рабочых і служачых чатырох цэхаў аддзела сярэдняга машынабудаўніцтва яркую прамову сказаў Герой Совецкага Саюза І. М. Ульянаў.

На сходах прысутнічала звыш 4.000 чалавек.

У Совецкай Латвіі. На здымку: сям'я былога беззямельнага селяніна Яна Уізенса ў сваёй новай кватэры ў былой памешчыцкай сядзібе (воласць Скрыверу, Рыжскага павета).

Фото Д. Чэрнова. (Фото ТАСС).

УСЕСАЮЗНЫ ЛІНГВІСТЫЧНЫ АТЛАС

Аддзяленне літаратуры і мовы Акадэміі навук СССР прыступіла да стварэння «Усесаюзнага лінгвістычнага атласа». Распаўсюджанне літаратурнай мовы цягне за сабой быстрае знікненне мясцовых дыялектаў. Такім чынам знікаюць важнейшыя крыніцы для вывучэння гісторыі народаў СССР. У сувязі з гэтым інстытут мовы і мышлення імені Мара яшчэ пяць год назад пачаў работу па складанню атласа мясцовай гаворкі. Вучоныя-мовазнаўцы, педагогі, студэнты ВНУ прыступілі да збору дыялекталагічнага матэрыялу. Сабраны матэрыял апрацоўваецца. Кіруе складаннем атласа камісія ў саставе акадэміка Абнорскага, членаў-карэспандэнтаў — Жырмунскага, Ушакова і інш.

РАЗВІЦЦЁ РЫБНАЙ ГАСПАДАРКІ БЕЛАРУСІ

На нарадзе ў наркома рыбнай прамысловасці СССР абмяркоўвалася пытанне аб рыбагаспадарцы Беларусі. У прынятым рашэнні падкрэсліваецца, што важнейшымі задачамі Галоўрыбпрома БССР з'яўляецца асваенне рэк і азёр заходніх абласцей, павышэнне прадуктыўнасці прудовай гаспадаркі, павелічэнне выпуску рыбных тавараў, масавае рыбаразвядзенне.

Для ажыццяўлення гэтых задач Наркамрыбпромам СССР намечан рад практычных мерапрыемстваў. У Браславе будзе пабудаван у гэтым годзе рыбаапрацоўчы завод. Галоўрыбпрому БССР перадаюцца з Каспія мотаневаднікі для механізацыі закіднога лову ў азёрах Нарач і Снуды, выдзяляюцца маторы для лодак, сеткі, ткані і інш.

На рыбаразводным заводзе ў Лукамлі будзе адноўлена развядзенне сіга і рыпуса. У Браславе арганізуецца нерастава-вырасная гаспадарка па развядзенню судака.

У 1941 годзе намечана выпусціць у пруды Беларусі 10 мільёнаў экземпляраў карпа. Прадуктыўнасць прудоў павінна вырасці да 220 кілограмаў рыбы з аднаго гектара супроць 175 кілограмаў у 1940 годзе.

(ТАСС).

ТРАПІЧНЫЯ РАСЛІНЫ Ў ГРУЗІІ

Некалькі год назад Усесаюзная селекцыйная станцыя вільготнасубтрапічных культур атрымала з Індыі некалькі каліў насення какаінавага куста. Узышло толькі адно. Адзіны вырашчаны на станцыі какаінавы куст паклаў пачатак развядзенню ў Грузіі каштоўнейшай трапічнай расліны, якая шырока прымяняецца ў медыцыне. З лістоў здабыт какаін, не ўступаючы імпартнаму. Расліна размножана, і ў гэтым годзе ў соўгасе НКЗ СССР высаджваецца яе 7 тысяч кустоў. У мінулым годзе з трапічных раёнаў свету было атрымана насенне кафейнага дрэва. Вырашчана звыш 500 дрэў. Праз тры гады яны дадуць першы ўраджай кафейных пладоў.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

МОЙ ВОПЫТ РАБОТЫ ІНСТРУКТАРАМ

Інструктарам оргінструктарскага аддзела райкома партыі я працую нямнога — усяго тры месяцы. Перш за ўсё я склаў план работы. У ім прадугледзеў: не менш двух трэцей свайго часу бываць у партарганізацыях. А арганізацый у мяне — 15 гарадскіх і 7 сельскіх.

Па плану я намеціў праверыць у кароткі тэрмін у некалькіх арганізацыях партыйную гаспадарку, планаванне ў рабоце, уплату членскіх узносаў і аказаць адпаведную дапамогу. Гэты план я выканаў.

У партарганізацыях я цікаўлюся ўсёй партыйнай работай, жыццём, вучобай і работай кожнага комуніста паасобку. Асноўную ўвагу я звяртаю на тое, як партарганізацыя кантралірує гаспадарчую дзейнасць, як кіруе комсамолам, якую праводзіць масава-раз'яснялыную работу сярод калгаснікаў.

Партарганізацыя калгаса «Чырвоная Зорка», Сосніцкага сельсовета, — маладая. Усе комуністы добра працуюць на вытворчасці. Калгас — адзін з перадавых у раёне па ўраджайнасці. Аднак належнага вопыту ў партыйнай рабоце комуністы і сакратар партарганізацыі тав. Тачыла не маюць. Партарганізацыя ўпусціла, напрыклад, з віду такое важнае пытанне, як развіццё жывёлагадоўлі. На МТФ існавала абязлічка. Праца даярак аплачвалася падзённа. Гэта прывяло да зніжэння прадуктыўнасці жывёлы. Адсутнічала масавая работа сярод калгаснікаў. Большасць комуністаў не вывучала «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

На партыйным сходзе мы паставілі даклад сакратара тав. Тачыла, падвергли суровай крытыцы недахопы і распрацавалі рад практычных мерапрыемстваў. У рашэнні схода было намечана: ліквідаваць абязлічку, укамплектаваць свінаферму, арганізаваць у калгасе чырвоны куток, набыць бібліятэку, выпісаць газеты і т. д. Усё гэта ўжо выканана.

Знаходзячыся ў сельскіх советах, стараюся знаёміцца з людзьмі, арганізоўваць актыў. Трэба сказаць, што з беспартыйным актывам у мяне наладжана выдатная сувязь. Так, па сігналах беспартыйных калгаснікаў мы знішчылі рад істотных недахопаў у трох калгасах.

Асаблівую ўвагу ў сваёй рабоце стараюся ўдзяляць пытанню прыёму новых членаў у партыю. З усімі падаўшымі заявы я асабіста гутару, усебакова правяраю іх палітычныя і дзелавыя якасці. За тры месяцы ў маёй зоне прынята ў партыю 9 чалавек. Усіх іх я добра ведаю.

Бываючы на месцах, стараюся накіроўваць комуністаў на вырашэнне важнейшых, першачарговых для той ці іншай арганізацыі пытанняў, на знаходжанне галоўных звеньяў у рабоце, дапамагаю ў падрыхтоўцы партыйных сходаў, падборы парадку дня.

Для таго каб самому правільна арыентыравацца ў партыйным жыцці, міжнародным становішчы, патрэбна настойлівая вучоба. За апошні год я поўнасцю вывучыў «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)», прачытаў творы Леніна «Што рабіць?», «Крок уперад, два крокі назад» «Што такое «прыяцелі народа» і як яны ваююць супроць соцыял-дэмакратаў?» і іншыя. Зараз працую над кнігай «Анты-Дзюрынг», сістэматычна чытаю газеты, мастацкую літаратуру.

П. ЗАПРАГАЕЎ,

Інструктар оргінструктарскага аддзела Полацкага РК КП(б)Б.

ЗНАТНЫЯ ЛЮДЗІ ОБЛАСЦІ ЎСТУПАЮЦЬ У РАДЫ ВКП(б)

БЕЛАСТОК. (Кар. «Звязды»). [illegible]

[illegible] ніх абласцей імкнуцца уступіць у комуністычную партыю. Яны добра ведаюць, што яна з'яўляецца баявым арганізатарам вялікіх перамог соцыялізма.

Пярвічная партыйная арганізацыя Беластоцкага паравознага дэпо прыняла ў кандыдаты ВКП(б) памочніка машыніста Люцыяна Партынскага, выбранага 15 снежня дэпутатам Беластоцкага абласнога [illegible] жынскі райком прыняў кандыдатам у ВКП(б) дэпутата Вярхоўнага Совета СССР Івана Турлейскага. У Аўгустове прыняты ў кандыдаты партыі Франц Антонавіч Рышкевіч — дэпутат Вярхоўнага Совета БССР, нядаўна выбраны старшынёй гарсовета.

Е. УЗДЗЕНСКІ.

Падрыхтоўка да ленінскіх дзён

ВІЛЕЙКА. (Кар. «Звязды»). У гарадах і вёсках вобласці разгарнулася падрыхтоўка да правядзення 17-й гадавіны з дня смерці В. І. Леніна.

Згодна пастановы бюро абкома, у раённых цэнтрах праводзяцца інструктыўныя даклады для кіраўнікоў агіткалектываў, у сельсоветах — семінары агітатараў. У парткабінетах, клубах, Дамах соцкультуры і хатах-чытальнях арганізуюцца выстаўкі і фотагазеты, прысвечаныя В. І. Леніну. На прадпрыемствах, ва ўстановах, у школах, калгасах і вёсках да 20 студзеня будуць праведзены даклады і гутаркі аб жыцці і рэволюцыйнай дзейнасці В. І. Леніна. 21—22 студзеня ў раённых цэнтрах і сельсоветах адбудуцца сходы з дакладамі: «17 год без Леніна па ленінскаму шляху пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна».

***

У чытальнай зале ўрадавай бібліятэкі імені Горкага (Мінск) адкрылася выстаўка палітычнай і мастацкай літаратуры, прысвечаная жыццю і рэволюцыйнай дзейнасці вялікага геніяя чалавецтва Уладзіміра Ільіча Леніна.

На выстаўцы прадстаўлены выданні твораў Леніна на замежных мовах і мовах народаў СССР.

У аддзеле выстаўкі «Ленін і Сталін— арганізатары БССР» дадзены матэрыялы, характарызуючыя дзяржаўную дзейнасць Ільіча як старшыні Соўнаркома РСФСР. Прадстаўлены асобныя ўказанні Леніна ў 1918, 1919 і 1921 г.г. кіруючым работнікам Беларусі. (БЕЛТА).

Бюро Брэсцкага абкома аб практыцы кіраўніцтва калгасамі

БРЭСТ. (Кар. «Звязды»). Бюро Брэсцкага абкома КП(б)Б разгледзела пытанне аб практыцы кіраўніцтва калгасамі з боку райкома партыі і райвыканкома, сельсоветаў [illegible]

[illegible]

Г. АНІШЧУК.

Шукальнікі высокіх пасад

[illegible] гаркома і райкомаў. То ім пасада не падыходзіць, то аклад нізкі. У гомельскай арганізацыі звыш 30 такіх комуністаў, якія нідзе не працуюць.

Член партыі Соркін працаваў на кіруючай рабоце ў міліцыі. Некалькі месяцаў таму назад ён быў зволен за розныя ўчынкі. З таго часу ён паспеў пабываць на некалькіх пасадах. Усюды яго звальнялі, як няспраўляўшагася з работай. Гэты, з дазволу сказаць, комуніст ужо больш двух месяцаў не працуе і прэтэндуе толькі на кіруючую пасаду. Замест таго каб пайсці на прапанаваную работу, Соркін строчыць у адрас цэнтральных арганізацый заявы, абвінавачваючы кіраўніцтва РК і ГК у нячуласці і бюракратызме.

Яшчэ ёсць у Гомелі такія «комуністы», якія лічаць, што партыйны білет дае ім права, незалежна ад іх здольнасцей, на атрыманне высокіх пасад з вялікім акладам. Асабліва назіраецца гэта сярод некаторых маладых комуністаў. Такое няправільнае ўяўленне аб вылучэнні не сустракае належнага адпору з боку партыйных арганізацый. Некаторыя партыйныя кіраўнікі часамі патураюць гэтым кар'ерыстам.

Слёсар завода Гомсельмаш Долбік у [illegible] рысных мэт? Няясна гэта толькі некаторым работнікам Гомельскага гаркома, якія падоўгу ўгаворваюць Долбіка пайсці на якую-небудзь работу.

Нядаўна прыбыў з Чырвонай Арміі рабочы — слёсар Шуцік. У Чырвонай Арміі ён уступіў у кандыдаты партыі. Да арміі ён працаваў слёсарам на паравоза-вагонарамонтным заводзе. Зараз Шуцік шукае якую-небудзь канторскую работу.

Калі яму раз'яснілі, што атрыманыя ў Чырвонай Арміі веды спатрэбяцца яму і на вытворчасці, ён прасіў не агітыраваць, бо сам усё добра ведае.

Сярод шукальнікаў высокіх пасад ёсць і інжынер-канструктар комуніст Перлін. Ён гатоў ісці загадчыкам гаспадаркі любой установы, толькі не на завод. Гэты чалавек не жадае лічыцца з тым, што дзяржава на яго вучобу патраціла вялікія сродкі і што заводы адчуваюць вострую патрэбу ў кваліфікаваных кадрах.

Гарком партыі цярпліва адносіцца да гэтых людзей, якія ганьбяць высокае званне комуністаў, пагарджаюць інтарэсамі дзяржавы.

Г. НАУМАЎ.

Сустрэнем XVIII канферэнцыю ВКП(б) новымі вытворчымі перамогамі!

ПРАДУКЦЫЯ ЗВЫШ ПЛАНА

ВІЦЕБСК. (Кар. «Звязды»). [illegible]

[illegible] больш проц. У ватэрным цэху высокія ўзоры работы паказваюць стаханаўкі-двухстаронніцы тт. Прудзнікава і Малышава, выконваючы свае нормы на 110—120 проц.

На швейнай фабрыцы «Сцяг індустрыялізацыі» перадавым у соцыялістычным спаборніцтве з'яўляецца калектыў бручнага цэха. Свой вытворчы план ён штодзённа выконвае на 108—109 проц. У гэтым цэху асабліва паспяхова працуюць ленты майстроў тт. Фруміна і Левіна. Выкананне вытворчага задання на гэтых лентах даведзена да 120 проц.

[illegible] Выключна высокую прадукцыйнасць працы паказвае электраманцёр вагоннага дэпо тав. Цыбульскі. Працуючы на заварцы фрыкцыйных апаратаў аўтасцэпкі, тав. Цыбульскі штодзённа выконвае норму выпрацоўкі на 900—1.000 проц. Слёсар-аўтаматчык тав. Бараноўскі робіць замену размеркавальніка аўтатормаза за 4 мінуты. Адзначаецца на рабоце таксама брыгада агляду вагонаў (брыгадзір тав. Скрыпкін). За 5 рабочых дзён студзеня брыгада па гадавому агляду вагонаў выканала 180 проц. задання.

З гарадоў і раёнаў рэспублікі

АСІПАВІЧЫ. У дэпо арганізавана калона паравозаў імені XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі. Важак гэтай калоны, машыніст ордэнаносец тав. Селіванаў за першыя 8 дзён студзеня ў часе сваіх паездак меў нагону ў пуці 8 гадзін 19 мінут і зэканоміў 4.762 кг. паліва.

Комплексная брыгада дэпо майстра ордэнаносца тав. Валько 8 студзеня выпусціла з рамонту паравоз за 5 гадзін.

ГОМЕЛЬ. Выконваючы свае абавязацельствы ў соцыялістычным спаборніцтве імені XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі, воднікі Днепра-Дзвінскага параходства дабіваюцца ўсё новых вытворчых поспехаў.

Калектыў Жлобінскага затона выканаў заданне па рамонту флота на 48,2 процанта замест 23 проц. па графіку, Прапойскі затон — на 47,7 проц.

ВІЦЕБСК. Калектыў іголкавага завода з чэсцю выконвае ўзятыя на сябе абавязацельствы па дастойнай сустрэчы XVIII канферэнцыі ВКП(б). За 8 дзён студзеня выпушчана прадукцыі на 170,5 тысячы рублёў — 104 проц. плана.

Цэх шырспажыву штодзённа выпускае звыш плана 10 керагазаў, дзесяткі тысяч патэфонных іголак і рыбалоўных кручкоў.

ХОЙНІКІ. Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «Комунар» абавязаліся да дня адкрыцця XVIII партыйнай канферэнцыі выканаць свае абавязацельствы па заключанаму дагавору з леспрамгасам. За першыя 8 дзён студзеня калгаснікі вывезлі 2.147 кубаметраў лесу—102 процанты квартальнага задання.

Па-стаханаўску працавалі на вывазцы лесу калгаснікі тт. Процка, Дзенісюк П., Дзенісюк А., Міхаленка і іншыя. Свае нормы яны сістэматычна выконвалі на 150 — 180 процантаў.

(БЕЛТА).

МАГІЛЕЎ. Многія стаханаўцы чыгуначнага вузла, спаборнічаючы за дастойную сустрэчу XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі, значна павысілі прадукцыйнасць працы.

Слёсары-стаханаўцы вагоннага ўчастка тт. Букачоў і Баржэвацкі 7 студзеня выканалі сваю дзённую норму на 592 процанты. Звыш 4-х норм выпрацаваў у гэты дзень слёсар-інструментальшчык тав. Сабалеўскі. 500 процантаў задання даў токар тав. Дразлоў.

Машыніст тав. Панасенка даставіў са Жлобіна ў Оршу поезд вагою ў 1800 тон, значна перавысіўшы тэхнічную скорасць.

ГРАЕВА. Рыхтуючы дастойную сустрэчу XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі, рабочыя гумава-тасёмачнай фабрыкі абавязаліся выканаць да 15 лютага двухмесячны вытворчы план.

Шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва паміж швейным, ткацкім і плецельным цэхамі. Усе рабочыя ткацкага цэха перайшлі на абслугоўванне 3—4 станкоў замест 1—2. Рабочыя плецельнага цэха пачалі абслугоўваць 12 — 15 машын замест 8 — 9. Лепшыя стаханаўцы — ткачы тт. Межынеўская, Зільберман і Гатніцкая штодзённа выконваюць свае заданні на 150 — 170 проц.

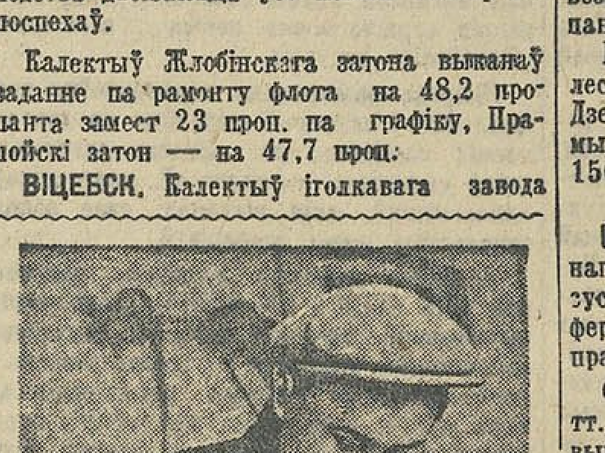

Токар-стаханавец дэпо Калінкавічы (Палеская обл.) Е. Саладуха — удзельнік соцспаборніцтва ў чэсць XVIII канферэнцыі ВКП(б), сістэматычна выконвае норму на 250—300 проц. Фото І. Аўруцкага. (БЕЛТА).

Крытыка і бібліяграфія

Аб падручніку С. А. Галунскага і М. С. Страговіча „Тэорыя дзяржавы і права"*)

Совецкае права з'яўляецца магутным сродкам соцыялістычнай дзяржавы ў справе барацьбы з перажыткамі капіталістычнага мінулага, у справе комуністычнага выхавання і будаўніцтва.

Наша партыя і ўрад удзяляюць вялікую ўвагу пытанням падрыхтоўкі кваліфікаваных кадраў совецкіх юрыстаў. Совецкай дзяржаве — органам суда і пракуратуры, наркаматам, органам дзяржаўнага кантроля, выканкомам советаў і т. д.—патрэбны кадры совецкіх юрыстаў, выдатна ведаючых совецкія законы і ўзброеных марксісцка-ленінскай тэорыяй дзяржавы і права.

На працягу раду год ворагі, падвізаўшыяся на прававым фронце, сеялі шкодніцкія ідэі па пытаннях тэорыі дзяржавы і права, распаўсюджвалі ўсякую антыленінскую буржуазную хлусню, якая не толькі засмечвала галовы студэнцтва, але і дэзарыентыравала многіх практычных работнікаў.

У гэтай сувязі вялікае значэнне набывае выпуск вучэбных дапаможнікаў, у якіх неабходна з пазіцый марксізма-ленінізма выкласці ўсе важнейшыя пытанні тэорыі дзяржавы і права.

Выпушчаны юрыдычным выдавецтвам падручнік тт. Галунскага і Страговіча «Тэорыя дзяржавы і права» сістэматычна ў папулярнай форме асвятляе важнейшыя пытанні вучэння аб дзяржаве і праве. Дастоінствам падручніка з'яўляецца тое, што аўтары яго на невялікай параўнаўча колькасці старонак тэкста выклалі ў даступнай форме для пачынаючага вывучаць дзяржаўныя прававыя інстытуты змест і развіццё апошніх.

Некаторыя буйнейшыя тэарэтычныя і палітычныя памылкі падручніка былі ўжо ўскрыты тав. М. Карнеевым у яго рэцэнзіі (гл. «Праўду» ад 27 снежня 1940 г.).

Аднак, у падручніку ёсць яшчэ рад сур'ёзных тэарэтычных і палітычных памылак і недахопаў, якія неабходна ўскрыць перад чытачамі.

Яны зводзяцца ў асноўным да наступнага:

1. Аўтары падручніка разбілі яго на дзве асноўныя часткі: частка 1-я—«Вучэнне аб дзяржаве» і частка 2-я — «Вучэнне аб праве». Наўрад ці такая пабудова падручніка з'яўляецца правільнай як з пункту гледжання метадалагічных патрабаванняў, так і з пункту гледжання метадычнага. Ленін пісаў: «...права ёсць нішто без апарата, здольнага прымушаць да захавання норм права» (Ленін, т. XXI, стар. 438).

У сілу таго, што аўтары змяшчаюць у 1-й частцы падручніка развіццё відаў дзяржавы розных соцыяльна-эканамічных фармацый, а ў 2-й частцы асобна змяшчаюць паходжанне і гістарычнае развіццё права, яны вымушаны допускаць паўтарэнні ў выкладанні раду пытанняў, вяртацца да папярэдняга, напамінаць аб сказаным вышэй.

А ці не лепш было-б змясціць пытанне аб узнікненні і развіцці дзяржавы ў непарыўнай сувязі з выкладаннем пытання аб узнікненні і развіцці права, так, як гэта паказана ў радзе работ класікаў марксізма-ленінізма.

2. Вельмі бегла і схематычна выкладаецца пытанне аб паходжанні дзяржавы і права. Аўтары не паказваюць прычын, якія прывялі да ўзнікнення гэтых складанейшых грамадскіх з'яў, а абмяжоўваюцца кароткімі, вельмі сціслымі вывадамі (гл. стар. 18, 187 падручніка). Трэба ўлічыць, што падручнік будуць чытаць людзі, упершыню прыступаючыя да сістэматычнага вывучэння пытанняў тэорыі дзяржавы і права. Іменна таму і патрабуецца паказаць — як раздзяленне працы, як развіццё абмену прывяло да зараджэння прыватнай уласнасці на сродкі вытворчасці. Аўтары падручніка толькі канстатыруюць, што ўсе гэтыя інстытуты паявіліся, але як ўсё гэта адбылося, не паказваюць.

3. Няправільным з'яўляецца сцвярджэнне аўтараў на старонцы 31 падручніка, што «... розныя анархісцкія «тэорыі» (Бакунін, Сорэль і інш.) допускаюць рэволюцыйнае знішчэнне дзяржаўнага апарата буржуазнай дзяржавы».

Ніколі контррэволюцыйны анархізм не прапаведваў ідэю рэволюцыйнага знішчэння дзяржаўнага апарата буржуазіі.

Таварыш Сталін у красавіку 1929 г. указаў: «...нельга змешваць анархічную тэорыю «ўзрыву» дзяржавы з марксісцкай тэорыяй «злому», «разбіцця» буржуазнадзяржаўнай машыны. Той-сёй з таварышоў схільны змешваць гэтыя два розных паняцці, думаючы, што яны прадстаўляюць выражэнне адной і той-жа мыслі. Але гэта няправільна» (Сталін, «Пытанні ленінізма», стар. 274, вын. 10-е).

4. На старонцы 53 падручніка аўтары сцвярджаюць, што пасля ліквідацыі эксплаататарскіх класаў унутры соцыялістычнай дзяржавы адмірае функцыя падаўлення. Тут у аўтараў выпала адно слова — «ваеннага». Таварыш Сталін у сваім геніяльным дакладзе на XVIII з'ездзе партыі гаварыў аб тым, што «адпала — адмерла функцыя ваеннага падаўлення ўнутры краіны, бо эксплуатацыя знішчана, эксплуататараў няма больш і падаўляць няма каго».

Аднак, гэтае ўказанне таварыша Сталіна нельга тлумачыць у такім сэнсе, як гэта робяць аўтары падручніка, што ўнутры краіны наогул на даным этапе знікае задача падаўлення. Не трэба атаесамляць функцыю ваеннага падаўлення эксплаататарскіх класаў з задачай барацьбы супроць асобных элементаў — носьбітаў дробнабуржуазнай недысцыплінаванасці, дэзарганізатараў, адраджаючых буржуазныя нравы і мараль, якіх трэба яшчэ падаўляць у інтарэсах совецкага народа, у інтарэсах пабудовы комунізма. (Возьмем, напрыклад, апошнія гістарычныя законы аб барацьбе з прагуламі, аб барацьбе з выпускам бракаванай прадукцыі і т. п.).

5. Вельмі няўдалым з'яўляецца вызначэнне на старонцы 63 формы дзяржаўнага ладу, як «суадносіны» паміж цэнтральнай дзяржаўнай уладай і мясцовымі органамі. Атрымліваецца, што «форма» гэта ёсць «суадносіны». Наўрад ці правільным будзе такое вызначэнне, бо форма дзяржаўнага ўстройства — гэта не ёсць толькі суадносіны, а ўся структура дзяржаўнай машыны, вызначаемай зместам дыктатуры пануючага класа.

6. На гэтай-жа 63 старонцы падручніка аўтары сцвярджаюць, што «простай або унітарнай дзяржавай называюць такую дзяржаву, у якой ёсць толькі адна цэнтральная ўлада».

Але тут-жа аўтары заяўляюць, што ў гэтай дзяржаве — «усе мясцовыя органы ўлады залежаць ад гэтай адзінай цэнтральнай дзяржаўнай улады».

Як-жа так? З аднаго боку, у гэтай унітарнай дзяржаве ёсць толькі адна цэнтральная дзяржаўная ўлада і ў гэтым выражаецца яе унітарызм, а, з другога боку, ёсць у ёй-жа якіясьці мясцовыя органы ўлады. Зусім незразумела, па фармуліроўцы аўтараў, у чым-жа сэнс унітарнай дзяржавы. Было-б лепш, калі-б аўтары, замест вельмі неакрэсленых аб'ясненняў сутнасці унітарнай дзяржавы, звярнуліся да работы таварыша Сталіна «На шляхах да Кастрычніка», дзе ён даў геніяльны аналіз розным формам дзяржавы.

«У 1776 г.,—піша таварыш Сталін,— Злучаныя Штаты прадстаўлялі сабой не федэрацыю, а канфедэрацыю да гэтага незалежных калоній або штатаў. Гэта значыць былі незалежныя калоніі, але потым для абароны агульных інтарэсаў супроць, галоўным чынам, знешніх ворагаў калоніі заключылі паміж сабой саюз (канфедэрацыя), не перастаючы быць цалкам незалежнымі дзяржаўнымі адзінкамі. У 60-х годах адбываецца пералом у палітычным жыцці краіны: Паўночныя штаты патрабуюць больш моцнага палітычнага збліжэння штатаў наперакор Паўднёвым штатам, якія пратэстуюць супроць «цэнтралізма» і стаяць за стары парадак. Узгараецца «грамадзянская вайна», у выніку якой Паўночныя штаты бяруць верх. У Амерыцы ўстанаўліваецца федэрацыя, г. зн. саюз суверэнных штатаў, дзелячых уладу з федэральным (цэнтральным) урадам. Але такі парадак прадаўжаецца нядоўга. Федэрацыя аказваецца такой-жа пераходнай мерай, як і канфедэрацыя. Барацьба паміж штатамі і цэнтральным урадам не спыняецца, двоеўладдзе становіцца нязносным, і ў выніку далейшай эволюцыі Злучаныя Штаты з федэрацыі ператвараюцца ў унітарную (злітную) дзяржаву з адзінымі канстытуцыйнымі нормамі, з абмежаванай аўтаноміяй (не дзяржаўнай, а адміністрацыйна-палітычнай) штатаў, допускаемай гэтымі нормамі. Назва «федэрацыя» ў адносінах да Злучаных Штатаў ператвараецца ў пусты гук, перажытак мінулага, даўно ўжо не адпавядаючы сапраўднаму становішчу рэчаў». (Сталін, «На шляхах да Кастрычніка», стар. 13—14).

7. На старонцы 66 і 67 падручніка аўтары пішуць, што «там, дзе земляробства было магчыма толькі з дапамогай штучнага абвадненя, дзе для арганізацыі гэтага абваднення патрабаваўся асоба магутны апарат, узнікла манархія з ваенна-бюракратычным ладам. Іншая форма дзяржаўнага ладу склалася там, дзе прыродныя ўмовы спрыялі развіццю асобных індывідуальных гаспадарак».

Такім чынам атрымліваецца, што выключна прыродныя ўмовы спрыялі развіццю розных форм дзяржаўнага ладу рабаўласніцкай дзяржавы.

Ёсць указанні Маркса і Энгельса, з якіх вынікае, што ні адны геаграфічныя і прыродныя ўмовы вызначылі развіццё гэтых форм дзяржаўнага ладу.

Так, у артыкуле «Брытанскае ўладарства ў Індыі» Маркс піша: «...мы ўсе ўсё-ж не павінны забывацца, што гэтыя ідылічныя сельскія абшчыны, якімі-б бяскрыўднымі яны ні здаваліся, заўсёды былі трывалай асновай усходняга дэспатызма». (Маркс і Энгельс, выбраныя творы, т. II, стар. 534, Белпартвыдавецтва, 1935 г.).

Такім чынам далёка не адны геаграфічныя фактары вызначылі стварэнне манархіі з ваенна-бюракратычным ладам. Гэтыя ўсходнія дэспатыі былі створаны ў выніку глыбокіх соцыяльна-эканамічных прычын, хоць у гэтым працэсе пэўнае значэнне мелі і прыродныя фактары.

Трэба памятаць пры аналізе такіх складаных грамадскіх з'яў указанне таварыша Сталіна, змешчанае ў яго рабоце «Дыялектычны і гістарычны матэрыялізм».

«Геаграфічнае асяроддзе, бясспрэчна, з'яўляецца адной з пастаянных і неабходных умоў развіцця грамадства, і яно, вядома, робіць уплыў на развіццё грамадства, — яно паскарае або запавольвае ход развіцця грамадства. Але яго ўплыў не з'яўляецца вызначаючым уплывам, бо змяненні і развіццё грамадства адбываюцца непараўнальна хутчэй, чым змяненні і развіццё геаграфічнага асяроддзя».

8. На старонцы 79 падручніка аўтары сцвярджаюць, што «развіваўшыйся гандлёвы капітал патрабаваў рынкаў і штурхаў дзяржаву на вялікія заваявальныя войны. Так, напрыклад, усе заваявальныя войны Расіі ў XVIII веку былі накіраваны на заваяванне подступаў да Балтыйскага і Чорнага мора, неабходных для развіцця знешняга гандлю».

Наўрад ці будзе правільным следваць такой схеме пры аб'ясненні прычын заваявальнай палітыкі Расіі ў XVIII веку. Вядома, што вульгарны соцыялагізм школы Пакроўскага ў аб'ясненні гістарычных працэсаў у развіцці Расіі заключаўся ў скарыстанні універсальнай адмычкі пад назвай — «Гандлёвы капітал» у той час, як марксісцка-ленінскі аналіз гісторыі расійскай дзяржавы патрабуе вывучэння ўсіх соцыяльна-гістарычных фактараў, абумоўліваўшых гэтае развіццё.

9. Ёсць у падручніку памылкі храналагічнага парадку. Так, на старонцы 130 указана, што ў 1935 г. ОГПУ было рэарганізавана ва Упраўленне Дзяржаўнай Бяспечнасці (УДБ) і ўключана ў састаў Народнага Камісарыята Унутраных Спраў. Дата ўказана няправільна. Пастанова ЦВК Саюза ССР аб утварэнні Наркамата Унутраных Спраў і аб стварэнні ў яго саставе Галоўнага Упраўлення Дзяржаўнай Бяспечнасці была выдана 10 ліпеня 1934 года.

Ёсць у падручніку і іншыя памылкі і няўдалыя фармуліроўкі.

Кніга тт. Галунскага і Страговіча «Тэорыя дзяржавы і права» не можа быць рэкамендавана студэнтам нашых юрыдычных вышэйшых навучальных устаноў і практычным работнікам, як узорны совецкі падручнік. Аднак, з прычыны поўнай адсутнасці падручнікаў па ўказанаму пытанню, кніга тт. Галунскага і Страговіча можа быць скарыстана пасля належнай крытыкі яе недахопаў, як дапаможнік, аблягчаючы аўладанне асновамі тэорыі дзяржавы і права.

Л. РУДЗІЦКІ,

загадчык кафедры совецкага дзяржаўнага права Мінскага юрыдычнага інстытута.

*) С. А. Галунскі і М. С. Страговіч. «Тэорыя дзяржавы і права». Юрыдычнае выдавецтва НКЮ СССР. Масква, 1940 г.

ЗАЯВА ТАСС

У замежнай прэсе распаўсюджваецца паведамленне са спасылканнем на некаторыя кругі Балгарыі, як на крыніцу інфармацыі, што ў Балгарыю перакінута ўжо некаторая частка нямецкіх войск, што перакідка апошніх у Балгарыю прадаўжаецца з ведама і згоды СССР, што на запрос балгарскага ўрада аб пропуску нямецкіх войск у Балгарыю СССР адказаў згодай.

ТАСС упаўнаважан заявіць, што:

1. Калі нямецкія войскі на самой справе ёсць у Балгарыі і калі іх далейшая перакідка ў Балгарыю сапраўды мае месца, то ўсё гэта адбылося і адбываецца без ведама і згоды СССР, таму што германская старана ніколі не ставіла перад СССР пытання аб прабыванні або перакідцы нямецкіх войск у Балгарыю;

2. У прыватнасці балгарскі ўрад ніколі не звяртаўся да СССР з запросам аб пропуску нямецкіх войск у Балгарыю, і— значыцца — не мог атрымаць ад СССР які-небудзь адказ.

Сустрэнем XVIII партканферэнцыю выкананнем фінплана

У 1940 годзе фінансавыя органы Мінскай вобласці дабіліся значнага паляпшэння фінансавай работы. Гадавы план па падатках і зборах выканан на 107,1 проц. План IV квартала — на 115,1 проц. Калі ў 1939 годзе план IV квартала выканалі толькі 2 раёны, то ў 1940 годзе колькасць іх павялічылася да 23. Значна зменшылася цякучасць падатковых кадраў, палепшылася справаздачная дысцыпліна.

Рад раёнаў, якія добра арганізавалі масавую работу і сацыялістычнае спаборніцтва сельсоветаў і фінансавых работнікаў, сістэматычна з квартала ў квартал перавыконвалі фінансавыя планы. Да такіх раёнаў адносяцца: Заслаўскі (заг. райфа т. Крываное), Пухавіцкі (заг. райфа т. Пыж), Чырвонаслабодскі (заг. райфа т. Данільчык). Слуцкі раён (заг. райфа т. Валіцкі) план IV квартала выканаў на 124,1 проц., Рудзенскі (заг. райфа т. Антаневіч) — на 102,5 проц.

Добра арганізавана фінансавая работа ў Чырвонаслабодскім раёне. Тут поўнасцю ліквідаваны нядоімкі па ўсіх грашовых плацяжах, план апошняга квартала выканалі ўсе 12 сельсоветаў раёна. Сакратар райкома КП(б)Б т. Жукоўскі і старшыня выканкома райсовета т. Даўгучыц сістэматычна займаюцца фінансавымі планамі. Асабліва вялікая работа праведзена ў раёне ў часе кампаніі па сельгаспадатку. У фінансавую работу шырока ўцягнут партыйны, комсамольскі, савецкі і калгасны актыў. Арганізавана работа пастаянна дзеючых бюджэтных камісій пры сельсоветах. Перадавым у раёне з'яўляецца Малышэвіцкі сельсовет (старшыня сельвыканкома т. Іскрыцкі, падатковы агент т. Шмак), які выканаў план на 203,5 проц. і поўнасцю ліквідаваў нядоімкі па ўсіх грашовых плацяжах.

Аднак, Барысаўскі і Лагойскі раёны сарвалі выкананне плана IV квартала па падатках і зборах.

У Барысаўскім раёне некаторыя кіраўнікі калгасаў замест таго, каб своечасова выконваць фінансавыя абавязацельствы, сталі на антыдзяржаўны шлях. Так, напрыклад, да апошняга часу за калгасам «Пролетарская перамога» Зембінскага сельсовета, лічылася нядоімак за тры годы па падаходнаму падатку і акладному страхаванню на суму 13.500 рублёў. І толькі пасля праверкі і ўмяшання РК КП(б)Б старшыня гэтага калгаса Жукоўскі на працягу чатырох дзён разлічыўся з дзяржавай і ўнёс усю суму наяўнымі грашыма.

У Любаньскім раёне былы старшы падатковы інспектар, ён-жа выконваючы абавязкі загадчыка райфа, Ліхадап свядома ўкрываў злосных неплацельшчыкаў абавязковых плацяжоў, не выконваў рашэнні суда аб спагнанні нядоімак, дапусціў рад скажэнняў падатковага заканадаўства. Замест таго, каб прыцягнуць Ліхадапа да адказнасці, райком КП(б)Б вылучыў яго старшынёй Рэчанскага сельпо(?!)

Задача фінансавых органаў — выконваць фінансавыя планы не толькі па колькасных, але і па якасных паказальніках. Між тым, квартальны план па культзбору выканан толькі на 65,3 проц., па самаабкладанню — на 79,6 проц., заданне па акладному страхаванню выканана на 79,1 проц. Зусім дрэнна праводзіцца ў радзе раёнаў работа па добраахвотнаму страхаванню; у выніку квартальны план выканан усяго толькі на 75,6 проц. Фінансавыя работнікі вобласці павінны ў 1941 годзе рашуча палепшыць страхавую работу. Для гэтага ёсць усе магчымасці.

Многія кіраўнікі фінансавых органаў не арганізоўваюць сістэматычную праверку на прадпрыемствах і ва ўстановах правільнасці ўтрымання і своечасовасці пералічэння ў бюджэт падаходнага падатку і культзбора з рабочых і служачых. У г. Барысаве абодная арцель «Чырвоны Кастрычнік» не пералічыла ў бюджэт 1.700 рублёў. Галоўны бухгалтар гэтай арцелі т. Сокалаў сістэматычна змяншаў размер належачага з яго падаходнага падатку і культзбору. Загадчык горфінаддзела т. Брук не прымае належных мер да паляпшэння падатковай работы ў горадзе.

У першым квартале г. г. перад фінансавымі органамі стаяць велізарныя задачы —гэта правільнае правядзенне культзбору і самаабкладання на сяле, праверка гадавых справаздач і налічэнне падаходнага падатку з калгасаў. У мінулым годзе пры правядзенні культзбору былі дапушчаны ў радзе раёнаў памылкі і нават парушэнні закона. Таму асаблівая ўвага павінна быць звернута на правільнае правядзенне гэтага мерапрыемства, на прадастаўленне ўсіх ільгот, устаноўленых законам.

У справе паспяховага і датэрміновага выканання фінансавага плана першага квартала важнейшае значэнне мае разгортванне сярод калгаснікаў і аднаасобнікаў масавай агітацыі за датэрміновую ўплату культзбора 1941 года. У гэтай справе прыкладам можа служыць Слуцкі раён. Тут за першую дэкаду студзеня ўжо датэрмінова паступіла культзбору 81 тысяча рублёў. У Пухавіцкім раёне паступіла 47 тысяч рублёў культзбору. Перадавым у раёне з'яўляецца Талькаўскі сельсовет, дзе датэрмінова паступіла культзбору 10 тысяч рублёў. У калгасе «Комунар» пры атрыманні на сходзе плацежных паведамленняў 55 гаспадарак калгаснікаў поўнасцю ўнеслі культзбор. Датэрмінова паступае культзбор у Заслаўскім, Чырвонаслабодскім, Чэрвеньскім і іншых раёнах.

Зараз у нашай вобласці, як і ва ўсёй краіне, разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва ў часць XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі. Сесія Чырвонаслабодскага раённага Совета дэпутатаў працоўных і злёты фінансавага актыва г. Слуцка і Слуцкага раёна ўзялі на сябе абавязацельствы датэрмінова выканаць фінплан першага квартала і поўнасцю сабраць культзбор. Яны звярнуліся да фінактывістаў усіх раёнаў вобласці з заклікам наследваць іх прыкладу.

Задача фінансавых аддзелаў вобласці падхапіць пачын сесіі Чырвонаслабодскага райсовета дэпутатаў працоўных і злётаў фінансавага актыва г. Слуцка і раёна і сустрэць XVIII Усесаюзную партыйную канферэнцыю новымі перамогамі на фінансавым фронце.

Г. АКСЕЛЬРОД,
начальнік падатковага сектара Мінскага аблфінаддзела.

СЕСІЯ ВЫКАНКОМА РАЙСОВЕТА, ПРЫСВЕЧАНАЯ ПАДРЫХТОЎЦЫ ДА СЯЎБЫ

СЛУЦК. (Кар. «Звязды»). Днямі адбылася пятая сесія выканкома райсовета дэпутатаў працоўных з удзелам усіх старшынь калгасаў, старшынь выканкомаў сельсоветаў і спецыялістаў сельскай гаспадаркі. Сесія абмеркавала пытанне аб падрыхтоўцы да веснавой сяўбы.

Прысутнічаўшыя на сесіі старшыні калгасаў і спецыялісты сельскай гаспадаркі раёна прынялі зварот да ўсіх калгасаў Мінскай вобласці з заклікам разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва імені XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі за дастойную сустрэчу вясны.

Ф. РУЦКІ.

ШЫРЫЦЦА СПАБОРНІЦТВА ЗА ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ

БАРАНАВІЧЫ. (Кар. «Звязды»). Непазнавальным стала жыццё ў былой поўжабрацкай вёсцы «Новая весць», Любчанскага раёна. 65 бядняцкіх і серадняцкіх гаспадарак аб'ядналіся ў калгас імені Леніна. Савецкая ўлада дала ім 450 гектараў памешчыцкай зямлі, забяспечыла сродкамі вытворчасці і дапамагла правільна арганізаваць арцельную гаспадарку.

За 8 месяцаў свайго існавання калгас дабіўся ўжо значных поспехаў. У сярэднім з кожнага гектара знята па 21 цнт. зерневых, па 231 цнт. бульбы, па 4 цнт. ільноваласна і па 9 цнт. ільнасемя. Пабудаваны памяшканні для канцылярыі калгаса і хаты-чытальні, новы прасторны клуб, бульбасховішча, 2 бетонныя калодзежы, вялікі пруд, дзе зараз разводзіцца зеркальны карп, свіран, канюшня, свінарнік і многа іншых гаспадарчых будынкаў.

У калгасе арганізаваны тры жывёлагадоўчыя фермы. Яны поўнасцю ўкамплектаваны. Жывёла забяспечана цёплай і сытай зімоўкай. На кожную фуражную карову ў сярэднім надоена па 1.300 літраў малака. Асобныя свінаматкі ад двух апаросаў далі па 15 дзелавых парасят. Увесь прыплод маладняка як свіней, так і іншых відаў жывёлы поўнасцю захаван.

Зараз падводзяцца вынікі сельскагаспадарчага года. Першая калгасная восень вельмі багатая. На кожны працадзень калгаснікам выдана па 5 кг. зерневых, па 12 кг. бульбы і многа іншых прадуктаў. Былы бядняк Кляменцій Першукевіч атрымаў больш 3 тон збожжа, каля 9 тон бульбы, многа грошай, сена і саломы. Такіх людзей, як Кляменцій Першукевіч, у калгасах многа. Усе яны зараз жывуць заможна і культурна.

Цяпер у калгасе дзейна рыхтуюцца да веснавой сяўбы. Арганізаваны звенні. Рамантуецца інвентар і машыны, ачышчаецца насенне. Паляводчыя брыгады завозяць мінеральнае і збіраюць мясцовае ўгнаенне. Вечарамі калгаснікі вывучаюць агратэхніку.

У сувязі са скліканнем XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі члены сельгасарцелі імені Леніна прапанавалі разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва калгасаў вобласці на ўзорную падрыхтоўку да веснавой пасяўной кампаніі і атрыманне высокіх сталінскіх ураджаяў.

Калгаснікі ўзялі на сябе абавязацельства ў гэтым годзе атрымаць з кожнага гектара па 120 пудоў зерневых, па 1.500 пудоў бульбы, па 5 цнт. ільноваласна і па 10 цнт. ільнасемя, атрымаць ад кожнай свінаматкі па 15 дзелавых парасят, надаіць ад кожнай каровы ў сярэднім па 1.500 літраў малака.

«Мы лічым, — пішуць калгаснікі, — што такой ураджайнасці, такіх удояў і прыплодаў можна дабіцца ў кожным калгасе нашай Баранавіцкай вобласці. Трэба толькі, як гэтаму вучыць нас таварыш Сталін, працаваць у калгасе чэсна, правільна скарыстоўваць трактары, машыны, рабочую жывёлу, правільна апрацоўваць зямлю, берагчы калгасную ўласнасць.

Па-большэвіцку разгорнем масавае сацыялістычнае спаборніцтва за атрыманне ў 1941 г. высокіх сталінскіх ураджаяў!

Заваюем пачотнае права ўдзелу ва Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы!»

Гэты заклік знайшоў гарачы водгук ва ўсіх калгасах вобласці. На сваіх агульных сходах калгаснікі абмяркоўваюць заклік, намячаюць канкрэтныя мерапрыемствы па далейшаму павышэнню ўраджайнасці калгасных палёў, павелічэнню прадуктыўнасці грамадскай жывёлагадоўлі.

Я. КАЧАН.

ЛЕКЦЫІ ОРДЭНАНОСЦА тав. КАРАКІНА

МАГІЛЕЎ. (Кар. «Звязды»). Калгас імені Валадарскага, Магілеўскага раёна, трэці год будзе ўдзельнічаць ва Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. За высокія паказальнікі калгас узнагароджан ордэнам Леніна і занесен на рэспубліканскую Дошку пачота. Галоўвыстаўкам прысудзіў яму дыплом першай ступені.

У калгасе ўкараняецца перадавая агратэхніка, узорна пастаўлена арганізацыя працы, уведзены і асвоены правільныя севаабароты, створаны пастаянныя вытворчыя звенні. Калгас першы ў рэспубліцы ўвёў сістэму прагрэсіўнай аплаты працы, у залежнасці ад атрыманага ўраджаю. Новая сістэма, уведзеная з пачатку 1940 года, садзейнічае ўмацаванню працоўнай дысцыпліны, заахвочвае перадавых, чэсных, добрасумленных калгаснікаў.

Прагрэсіўная аплата значна спрыяла ўзняццю ўраджайнасці. Аб гэтым сведчаць наступныя лічбы. У 1940 годзе атрымана жыта з усёй плошчы ў сярэднім 26,03 цнт., азімай пшаніцы—32 цнт. Сярэдні ўраджай усіх зерневых складае 20,83 цнт.

Новая сістэма аплаты працы выклікала жывейшую цікавасць ва ўсіх калгасах Магілеўскай вобласці. Старшыня калгаса імені Валадарскага ордэнаносец Іван Нікалаевіч Каракін атрымлівае многа пісем, у якіх старшыні калгасаў, брыгадзіры і калгаснікі просяць расказаць аб вопыце прагрэсіўнай аплаты працы ў калгасе.

Многія калгасы Магілеўскага раёна рашылі прымяніць вопыт ордэнаноснага калгаса, увесці прагрэсіўную аплату працы.

Ідучы насустрач ініцыятыве калгасных мас, Магілеўскі райком партыі арганізаваў цыкл лекцый старшыні калгаса імені Валадарскага тав. І. Н. Каракіна для калгаснага актыва раёна. Лекцыі праводзяцца раз у тыдзень — па суботах. Іх наведваюць старшыні праўленняў і рахункаводы калгасаў раёна. Тав. Каракін падрабязна расказвае аб сістэме прагрэсіўнай аплаты працы і аб яе эфектыўнасці, ілюстрыруе свае лекцыі яркімі фактамі з жыцця свайго калгаса.

Т. ЗОМАЎ.

6.273 птушкагадоўчыя фермы

За 6 месяцаў пасля апублікавання пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб змяненнях у палітыцы загатовак і закупак сельскагаспадарчых прадуктаў калгасы БССР арганізавалі 6.273 птушкагадоўчыя фермы, з агульным пагалоўем 496 тыс. штук.

Усе калгасы Пераходскага раёна маюць птушкагадоўчыя фермы, пагалоўе ў іх на 20 і больш.

Найбольш буйныя фермы — у калгасах Мінскай вобласці. На іх у сярэднім налічваецца 108 курэй.

У Гомельскай вобласці 18 калгасаў стварылі фермы вадаплаваючай птушкі з пагалоўем у 1689 гусей і качак.

У калгасным вадаёме будзе гадавацца рыба

ЛАГОЙСК. (Спец. кар. «Звязды»). Калгаснікі сельгасарцелі «Парыжская Комуна» закончылі пабудову вялікага вадаёма плошчай у 2 гектары. Вясной у вадаём будуць пушчаны 20.000 малькоў карпа і іншых парод рыбы. Гадоўля рыбы з'явіцца дадатковай крыніцай прыбытку калгаснікаў.

На беразе вадаёма вясной будзе пасаджан калгасны сад.

ЗВОДКА

аб ходзе рамонту трактараў па абласцях рэспублікі на 10 студзеня 1941 г.

(у процантах да гадавога плана па МТС і IV квартала 1940 г. і I квартала 1941 г. па саўгасах)

ОБЛАСЦІ	Адрамантавана трактараў у МТС: Капітальным рамонтам	Адрамантавана трактараў у МТС: Вягучым рамонтам	Адрамантавана трактараў у САЎГАСАХ: Капітальным рамонтам	Адрамантавана трактараў у САЎГАСАХ: Вягучым рамонтам
Па ўсходніх абл.	58,2	54,7	75,8	53,1
Віцебская	47,0	43,9	85,7	51,2
Гомельская	54,5	50,6	80,0	50,0
Магілеўская	49,1	46,4	66,7	43,2
Мінская	80,1	74,5	83,9	55,9
Палеская	56,1	56,8	56,3	60,0
Па заходніх абл.	66,7	94,0	50,0	54,5
Баранавіцкая	70,8	97,1	100,0	80,0
Беластоцкая	40,0	101,1	—	33,3
Брэсцкая	71,8	90,0	—	—
Вілейская	88,6	93,1	60,0	33,3
Пінская	70,0	75,6	—	—
Па БССР	58,9	57,7	71,6	53,1

Справаздачна-эканамічны аддзел Наркамзема і сектар учота і статыстыкі Наркамсоўгасаў БССР.

Н-ская часць ЗахАВА. Партогр падраздзялення лейтэнант А. Пілецкі дае заданне кандыдату ў члены ВКП(б) Б. Смагіну аб правядзенні гутаркі з байцамі аб тактычных вучэннях. (СЕНТА)

Жыццё Чырвонай Арміі

МАЙСТРЫ МЕТКАГА АГНЮ

З вялікім натхненнем авалодвае баец Васілій Патроў сваёй спецыяльнасцю наводчыка-артылерыста. [illegible]

Васілій Патроў [illegible]

Упорная вучоба дала свае вынікі. [illegible]

Палітрук **Ал. ЛЮБІМЦАЎ.**

Прысяга байцоў

Маладыя байцы Н-скай часці ва ўрачыстай абстаноўцы прынялі ваенную прысягу. Яны пакляліся абараняць сваю радзіму мужна, умела і з дастоінствам савецкага грамадзяніна, быць такімі, як нашы праслаўленыя героі.

Вось да стала падышоў выдатнік баявой і палітычнай падрыхтоўкі, комсамольскі арганізатар падраздзялення баец Міхайлюк. Прыставіўшы вінтоўку да нагі, перад самкнутымі шарэнгамі сваіх таварышоў-байцоў, перад тварам сваіх камандзіраў і начальнікаў, воін магутнай сацыялістычнай дзяржавы зачытвае ўголас тэкст прысягі. Сільнымі і натхнёнымі словамі прысягі ён клянецца на вернасць свайму народу, сваёй савецкай радзіме, рабоча-сялянскаму ўраду. Сваю клятву ён замацоўвае ўласнаручным подпісам. Затым падыходзяць байцы Іваноў, Лесавой, Чэркашын і іншыя.

Усе яны пакляліся яшчэ больш упорна авалодваць баявой падрыхтоўкай, умацоўваць магутнасць Чырвонай Арміі, быць гатовымі выступіць на абарону сацыялістычнай айчыны, абараняць яе ўмела і з дастоінствам.

Памяць аб гэтым дні назаўсёды захаваецца ў сэрцах байцоў.

І. ЧЭПІК,
намеснік палітрука.

Штодзенка паравознага дэпо

На станцыі Маладзечна каля ўваходу ў кантору дэпо прыцягвае ўвагу прыгожа аформленая насценная газета «Паравознік» — орган партыйнай і профсаюзнай арганізацый дэпо.

Газета паявілася ў адказны момант, калі паўстала задача вывесці паравозную гаспадарку з таго заняпаду, да якога давяла яе ўлада польскіх паноў, і падняць работу дэпо на ўзровень патрабаванняў сацыялістычнага транспарта. Першы нумар «Паравозніка» вышаў у снежні 1939 года. Ён заклікаў рабочы калектыў змагацца за ўзорную работу на карысць радзімы.

У наступных нумарах змяшчаліся ўзятыя рабочымі сацыялістычныя абавязацельствы. Расказвалася аб поспехах перадавікоў у барацьбе за высокую прадукцыйнасць працы, ускрываліся непаладкі ў рабоце.

Газета адгукаецца на важнейшыя падзеі ў жыцці краіны, папулярызуе пачын наватараў чыгуначнага транспарта. У нумары за 25 лістапада 1940 года яна расказала, як старшы машыніст Новасібірскага дэпо Н. А. Лунін шляхам арганізацыі слясарнага рамонту паравоза сіламі сваёй брыгады дабіўся скарачэння аб'ёму прамывачнага рамонту. Заклікаючы да барацьбы за ўтрыманне паравозаў ва ўзорным стане, газета правільна вызначае ролю і месца ў гэтай справе інжынерна-тэхнічных работнікаў.

Метад т. Луніна першай у дэпо Маладзечна прымяніла брыгада т. Валіцкага. Перад пастаноўкай паравоза на прамывачны рамонт яна за змену адрэгулíравала паравозныя і тэндэрныя тармазы, змяніла ўтулкі эксцэнтрычнага дышла, змяніла шпонку дышлавога валіка, умацавала балты між рамкай змацавання і інш.

Ініцыятыва гэтай брыгады па дастоінству ацэнена кіраўніцтвам Беластоцкай чыгункі. Газета змясціла наступную тэлеграму:

«Старшаму машыністу дэпо Маладзечна Валіцкаму, машыністу Мядонцаву, пам. машыніста Бублевічу і Рагачову, качагарам Чурко і Грывіцкаму.

Кіраўніцтва дарогі і палітаддзел з вялікім задавальненнем адзначаюць, што ваша брыгада першая на чыгунцы стала працаваць па метаду т. Луніна.

Адзначаючы ваш большэвіцкі пачын, аб'яўляем вам падзяку і спадзяемся, што вашу ініцыятыву падхопяць дзесяткі паравозных брыгад чыгункі і пачнуць працаваць па-лунінску».

У сваіх апошніх нумарах газета цэнтральнае месца адводзіць асвятленню ходу спаборніцтва за дастойную сустрэчу XVIII Усесаюзнай канферэнцыі ВКП(б).

Газета адзначае перадавікоў сацыялістычнага спаборніцтва: токара Галлеўскага, выконваючага норму выпрацоўкі на 300 проц., зваршчыка Бжазоўскага, выконваючага норму на 265 проц., і інш.

Побач з паказам людзей, якія даюць высокую прадукцыйнасць працы, і папулярызацыяй іх вопыту работы газета выкрывае парушальнікаў працоўнай дысцыпліны (Плакса, Кавака, Сайко). Кіраўніцтва дэпо своечасова рэагуе на сігналы газеты.

«Паравознік» карыстаецца вялікім аўтарытэтам у рабочым калектыве. Спачатку газета выходзіла раз у дэкаду, потым раз у пяцідзёнку, а з 1 мая 1940 г., паводле пастановы партбюро, выдаецца штодзённа. Рэдагуе яе слесар-механік тав. Грушын. Ён увесь свой вольны ад работы ў цэху час любоўна аддае газеце. У дапамогу т. Грушыну ў цэхах выбраны зменныя рэдкалегіі, якія арганізоўваюць артыкулы і заметкі.

Вакол газеты згуртаваўся моцны рабкораўскі актыў. У яе сістэматычна піша не менш 50 чалавек. Сярод рабкораў — дэпутат абласнога совета каваль т. Невар, майстры тт. Зайцаў і Кабыльскі, інжынер т. Мелеўскі, сакратар комсамольскай арганізацыі т. Мурашкін, сакратар партбюро т. Бублік.

Газета «Паравознік» са сваім рабкораўскім актывам з'яўляецца дзейсным памочнікам партыйнай арганізацыі ў барацьбе за ператварэнне дэпо ва ўзорнае прадпрыемства.

Я. ІВАШЫН.

УСЯМЕРНА РАЗВІВАЦЬ ПЛАДОВА-ЯГАДНУЮ ВЫТВОРЧАСЦЬ

Неспрыяльныя кліматычныя ўмовы апошніх год нанеслі многа пашкоджанняў садам і ягаднікам нашай рэспублікі. Папярэднія даныя вывучэння характару і ступені пашкоджанняў пладовых насаджэнняў моцнымі марозамі зімой 1939—40 г. паказваюць, што пладовыя дрэвы ва ўзросце 10—20 год у пераважнай большасці захаваліся. У значнай ступені гэта аб'ясняецца правільным параённым падборам стандартных сартоў, іх добрым размяшчэннем і пасадкай.

Найбольш пацярпелі старыя пладаносячыя сады, дрэвы якіх аказаліся менш устойлівымі. Найбольш устойлівымі з'явіліся вішня і яблыня; груша і сліва пацярпелі больш.

Падмярзанне пладовых насаджэнняў мінулай зімой мела зусім асобы характар. Пашкоджанне ў дарослых дрэў узмацнялася ад перыферыі кроны да цэнтра, у той час як звычайнае падмярзанне заўсёды ўзмацняецца ад цэнтра кроны да перыферыі.

Гэты незвычайны характар пашкоджання ў пладова-ягадных насаджэннях становіцца зразумелым толькі на аснове аналіза біялагічных асаблівасцей пладовых раслін, як шматгадовых арганізмаў.

Рана наступіўшыя моцныя марозы 1938—39 г., пры адсутнасці снежнага пакрову, выклікалі значныя пашкоджанні карнявой сістэмы пладовых раслін. Засушлівае лета 1939 г. абумовіла датэрміновае спыненне росту, асабліва ў старых дрэваў з моцным ураджаем пладоў. Затым пад уплывам запяжной цёплай і дажджлівай восені наступіў ва многіх выпадках паўторны рост раслін.

У выніку расліны з малымі запасамі адкладзеных пажыўных вяшчэстваў сустрэлі зіму 1939—40 г. фізіялагічна непадрыхтаванымі. Зіма-ж была выключна суровай, з вялікімі, працяглымі марозамі, наступіўшымі раней, чым многія пладовыя расліны дасягнулі максімальнай марозаўстойлівасці (загартоўкі). Апрача таго, зіма была характэрна рэзкімі хістаннямі тэмпературы. Так, напрыклад, 18 лютага 1940 г. у г. Мінску ў адну ноч тэмпература ўпала ад плюс 3 градусы да мінус 45 градусаў.

Усё гэта вельмі згубна адбілася на многіх нашых пладовых насаджэннях. У выніку некаторыя пладовыя дрэвы, асабліва старыя, якія пладанасілі ў 1939 г., вясной і летам 1940 г. зусім не стварылі новых парасткаў, і на працягу лета былі пазбаўлены лісцяў. На некаторых пладовых дрэвах з наступленнем вясны пачалі развівацца лісці. Гэты працэс адбываўся за кошт астаўшыхся ў расліне запасаў пажыўных вяшчэстваў. Але паколькі праводзячыя і жыццедзейныя тканіны былі забіты марозамі, то транспірацыйны ток ад карняў да лісцяў не мог быць адноўлен, і паявіўшыяся лісці хутка завялі.

Усе такія дрэвы ніякай вытворчай каштоўнасці ў далейшым не прадстаўляюць і могуць быць удалены з саду. Аднак, пры ўдаленні дрэў трэба, каб у кожным асобным выпадку іх аглядзеў спецыяліст-пладавод або аграном. На ўдаляемыя дрэвы трэба скласці акт.

Побач з ажыццяўленнем патрэбных агратэхнічных мерапрыемстваў неабходна абараніць маладыя сады ад маразоў і грызуноў. Добрым мерапрыемствам па ахове дрэў ад вымярзання карнявой сістэмы з'яўляецца мульчыраванне на зіму ў садах глебы гноем, торфам, кампостам, лясным подсцілам і т. д. Торф або гной трэба накладаць на прыствольныя кругі слоем у 6—10 см.

У барацьбе з вымярзаннем і абмярзаннем выключны эфект дае снегазатрыманне ў садах. Снег, адзначаецца малай цеплаправоднасцю і пры слоі ў 30—50 см. поўнасцю гарантыруе карнявую сістэму пладовых раслін ад пашкоджанняў марозамі і адначасова стварае запас вільгаці ў глебе для наступнага вегетацыйнага перыяда.

Для ўзмацнення прыросту і стварэння магутнага ліставога апарата, а таксама для выпраўлення форм дрэў, якія страцілі ў радзе выпадкаў асноўныя сукі і галінкі, трэба правесці абрэзку дрэў. Гэта адказная аперацыя дыферэнцыравана праводзіцца ранняй вясной, з улікам пародна-сартавых асаблівасцей, узросту і становішча расліны.

Весеннюю апрацоўку глебы неабходна правесці своечасова і ў сціслыя тэрміны. Арганічныя і мінеральныя ўгнаенні ва ўсіх садах трэба ўнесці ў павышаных дозах. У перыяд вегетацыі неабходна шырока прымяняць падкормку. Асабліва старанна і своечасова павінны быць праведзены ўсе мерапрыемствы па барацьбе з шкоднікамі і хваробамі.

У мэтах павелічэння колькасці пладоў і ягад неабходна правесці таксама рад тэрміновых мерапрыемстваў па развіццю грамадскага і прысядзібнага садаводства. Трэба значна расшырыць аб'ём пладовых і ягадных насаджэнняў і, у першую чаргу, больш вынослівых у нашых умовах і скараспелых парод — суніцы, парэчак, маліны, агрэсту, вішні і яблыні.

Улічваючы неабходнасць значнага расшырэння плошчы садоў і ягаднікаў у бліжэйшыя годы, а таксама задачу рамонту садоў, трэба ўзмацніць загатоўку насення пладовых раслін, скарыстоўваючы для гэтага ўсе магчымасці. Неабходна забяспечыць асабліва старанны догляд за матачнымі ягаднымі насаджэннямі з мэтай павелічэння вытворчасці чаранковага і пасадачнага матэрыялу.

Наша задача — усямерна расшырыць плошчы пладовых пітомнікаў. Для забеспячэння сартавой чыстаты і высокіх тэхнічных якасцей выпускаемага пітомнікамі пасадачнага матэрыялу неабходна правесці апрабацыю матачных пладова-ягадных насаджэнняў і ўстанавіць сістэматычны кантроль над рэпрадукцыйнымі пітомнікамі. Для гэтай мэты трэба было-б стварыць пры Наркамземе рэспублікі дзяржаўную памалагічную кнігу.

Шырэй разгарнуць селекцыйную работу з сортавыпрабаваннем і адборам найбольш марозаўстойлівых культурных сартоў і падвояў для розных раёнаў БССР— з'яўляецца адной з важнейшых практычных задач.

Каб забяспечыць павелічэнне збору пладоў і ягад ужо ў 1941 годзе, трэба рашуча павысіць узровень агратэхнікі ў садах і ягадніках. Кожны калгас і саўгас павінен закласці грамадскі сад. Кожны калгаснік, рабочы і служачы, які мае зямельны ўчастак, павінен пасадзіць прысядзібны сад.

Толькі паспяхова праводзячы гэтыя мерапрыемствы, мы ў бліжэйшыя годы даб'емся у нашай краіне багацця пладоў і ягад.

А. СЮБАРАЎ,
кандыдат біялагічных навук.

Водгукі замежнага друку на заключэнне пагадненняў паміж СССР і Германіяй

ГЕРМАНІЯ

БЕРЛІН, 12 студзеня. (ТАСС). Заключэнне пагаднення аб савецка-германскай граніцы ад ракі Ігорка да Балтыйскага мора, пагадненняў аб урэгуляванні ўзаемных маёмасных прэтэнзій па Літве, Латвіі і Эстоніі, а таксама гаспадарчага пагаднення працягвае асвятляцца ў цэнтры ўвагі германскага друку. Услед за сталічным друкам вялікія правінцыяльныя газеты таксама змяшчаюць тэкст новых пагадненняў і прысвячаюць ім перадавыя рэдакцыйныя артыкулы.

Газета «Кельнішэ цайтунг», аналізуючы развіццё савецка-германскіх адносін з часу заключэння дагавора аб ненападзе ў жніўні 1939 года, [illegible] Заключэнне новых пагадненняў, піша газета, [illegible] германа-савецкага супрацоўніцтва.

Газета «Франкфуртэр цайтунг» у перадавым, прысвечаным заключэнню пагадненняў, адзначае, што новае гаспадарчае пагадненне [illegible] чым пагадненне, падпісанае ў жніўні 1939 года. [illegible]

Берлінскія і правінцыяльныя газеты публікуюць таксама [illegible] «Ізвестыя» і «Праўда» за 11 студзеня, прысвечаныя новым савецка-германскім пагадненням.

ШВЕЦЫЯ

СТАКГОЛЬМ, 12 студзеня. (ТАСС). Шведскі друк працягвае потрабавана [illegible] заключэння пагадненняў паміж СССР і Германіяй. [illegible]

Газета «Афтонбладэт» паведамляе, што [illegible] у СССР.

Шведскі друк публікуе перадавыя артыкулы з перадавога артыкула «Ізвесцій» ад 11 студзеня.

ДАНІЯ

КАПЕНГАГЕН, 12 студзеня. (ТАСС). Дацкі друк удзяляе вялікую ўвагу заключэнню 10 студзеня пагадненняў паміж СССР і Германіяй. Паведамленні аб заключэнні пагадненняў змешчаны на відным месцы ва ўсіх газетах.

Газеты «Берлінске цідэндэ» і інш. асобна падкрэсліваюць значэнне гаспадарчага пагаднення, заключанага з выгадай для абодвух краін.

ЮГАСЛАВІЯ

БЕЛГРАД, 12 студзеня. (ТАСС). Югаслаўскія газеты працягваюць удзяляць вялікую ўвагу савецка-германскім пагадненням. [illegible] «Праўда». Газета «Палітыка» [illegible]

ВЕНГРЫЯ

БУДАПЕШТ, 12 студзеня. (ТАСС). Падпісанне савецка-германскіх пагадненняў сустрэта ў Будапешце з вялікай цікавасцю. [illegible]

Газета «Уй маг'яршаг» піша, што пагадненні, падпісаныя 10 студзеня, [illegible] паміж СССР і Германіяй.

ЗША

НЬЮ-ЙОРК, 12 студзеня. (ТАСС) [illegible]

АНГЛІЯ

ЛОНДАН, 12 студзеня. (ТАСС). Паведамленні аб новых савецка-германскіх пагадненнях апублікаваны англійскім друкам без каментарыяў. [illegible] заключэнне гаспадарчага пагаднення.

ВАЙНА Ў АФРЫЦЫ

ЛОНДАН, 12 студзеня. (ТАСС). [illegible]

[illegible] і іншым збудаванням аэрадрома.

Англійскія самалёты падвергнулі бамбардыроўцы авіяцыйныя майстэрні фірмы Капроні ў Маі-Адага (Абісінія). У Асмары вялікая колькасць бомб была скінута на будынкі, выклікаўшы моцныя ўзрывы.

Самалёты Паўднёва-Афрыканскага саюза зрабілі 9 студзеня налёт на аэрадром у [illegible]

[illegible] рыялаў 41 сярэдні танк, 162 лёгкія танкі, 589 гармат, больш 300 тыс. снарадаў, больш 600 кулямётаў, 700 лёгкіх гармат і 11 млн. патронаў. Агульная колькасць захваачаных аўтамабіляў дасягае 1.700, аднак значная частка іх — у непрыгодным стане. Захвачана вялікая колькасць ваеннай маёмасці.

12 студзеня ў Мінску адбыўся лыжны крос прафсаюзаў. На здымку (у цэнтры): фізкультурнікі спартыўнага таварыства «Будаўнік цэнтра» на старце на дыстанцыю ў 10 кіламетраў. Злева — лыжнік [illegible], які першым прыйшоў да фініша. Справа — тав. Н. Ярошка, які прыйшоў да фініша другім. Фото Б. Дыкіна.

ЛЫЖНЫ КРОС ПРАФСАЮЗАЎ

ЗАКОНЧЫЛІСЯ ЗІМОВЫЯ КАНІКУЛЫ ШКОЛЬНІКАЎ

12 студзеня ў БССР закончыліся зімовыя канікулы школьнікаў. [illegible]

(БЕЛТА).

У многіх дні ў Беларусі [illegible]

[illegible]

Міхаіл Мірскі—абсалютны чэмпіён БССР па барацьбе

[illegible]

На другое месца выйшаў чэмпіён БССР В. Чуліцкі (інстытут фізкультуры). Пасяхова закончыў спаборніцтвы самы лёгкі па вазе барэц Н. Клецкі, які заняў трэцяе месца ў розыгрышы.

[illegible] стадыёне. Тут не паклапаціліся аб культурным абслугоўванні любіцеляў лыжнага спорта. Не было інструктараў, якія маглі-б паказаць тэхніку хадзьбы на лыжах. Прыём і выдача лыж не былі арганізаваны. Гарадскому камітэту па справах фізкультуры і спорта трэба паклапаціцца аб лепшым абслугоўванні лыжнікаў.

ПЕРШЫ ДЗЕНЬ ЗАНЯТКАЎ У СПЕЦШКОЛЕ

[illegible]

(БЕЛТА).

КАРАТКА

(Ад карэспандэнтаў «Звязды» і БЕЛТА)

[illegible]

[illegible] адну з прачытаў першую лекцыю на тэму «Паходжанне жыцця на зямлі». Лекцыя выклікала вялікую цікавасць прысутных — стаханаўцаў прадпрыемстваў, студэнтаў, настаўнікаў, урачоў, работнікаў Акадэміі навук БССР.

Лекторый будзе працаваць па выходных днях.

„НА ШТУРМ“

Ваенна-тактычная ігра мінскіх школьнікаў

Раніцою ў выхадны дзень на вуліцах Мінска можна было бачыць дзесяткі юнакоў і дзяўчат з процівагазамі праз плячо. Гэта юнармейцы накіроўваліся на зборныя месцы для ўдзелу ў масавай ваенна-тактычнай ігры «На штурм». Напярэдадні ігры юнармейцы па школах вывучалі працівагазы, тапаграфію, вінтоўку, знаёміліся з элементамі ваеннай тактыкі.

Да 11 гадзін дня на зборны пункт сабралася каля 800 чалавек. Першай у раён «баявых дзеянняў» выступіла абаронная старана пад камандаваннем тав. Скуратовіча. Астаўшымся юнармейцам камандзіры растлумачылі абстаноўку, паставілі перад імі баявую задачу — разбіць «праціўніка», які ўмацаваўся ў раёне лесу каля хутара Міхайлава. Атрымаўшы баявое заданне, выступіла разведка. У авангардзе наступаўшых рушыўся першы батальён. Уперад было выслана баявое ахраненне. Маскіруючыся, юнармейцы ўсё бліжэй і бліжэй набліжаліся да мэты. За першым батальёнам ішлі галоўныя сілы палка юнармейцаў.

«Праціўнік», заўважыўшы наступаючых, адкрыў агонь. Прабіраючыся па глыбокаму снегу, пераадольваючы заражоныя ўчасткі, полк паспяхова цясніў «праціўніка» і хутка, перайшоўшы ў агульнае наступленне, прымусіў яго здацца. Баявая задача камандавання была выканана.

Ваенна-тактычная ігра паказала выключную цікавасць рабят да вывучэння ваеннай справы. Аднак, неабходна адзначыць, што падрыхтоўцы да ігры ў Мінску не надалі патрэбнага значэння. У школах мала ўвагі звярталі на страявую падрыхтоўку юнармейцаў, у выніку чаго ў часе ігры адсутнічала патрэбная дысцыпліна марша.

Новыя арцелі па вырабу абозных прылад

БЕЛАСТОК. У раёнах вобласці шырока разгорнут выраб абозных прылад. У мінулым годзе арцелямі прамысловай кааперацыі выпушчана 1.476 станаў калёс, 93 тысячы калёсных спіц, 500 саней.

Сёлета ў вобласці арганізоўваюцца 4 новыя арцелі — у Бельску, Замброва, Радзілаве, Супраслі — па вырабу абозных прылад. Намечана выпусціць звыш 4.000 палёг, 2.500 саней, 4.000 абадоў, 1.000 пар палазоў і інш.

(БЕЛТА).

Кубак ЗахАВА па хакею

На стадыёнах «Дынама» імені Кірава і «Харчавік» (Мінск) праходзіў розыгрыш кубка Заходняй Асобай Ваеннай Акругі па хакею.

У першым кругу спаборніцтваў пераможцамі выйшлі каманды: г. Гомеля, ваенна-паветраных сіл акругі, ваенна-навучальных устаноў і каманда, кіраўніком якой з'яўляецца капітан тав. Дарафееў. У другім кругу перамога дасталася камандам ваенна-паветраных сіл і ваенна-навучальных устаноў.

Фінальны матч па хакею выйграла каманда ваенна-паветраных сіл. Пасля матча прадстаўнік Ваеннага савета акругі палкоўнік тав. Вінаградаў уручыў камандзе-пераможцы пераходны кубак Заходняй Асобай Ваеннай Акругі.

Паведамленне

14 студзеня, у 8 гадзін 30 мінут вечара, у Доме партыйнай асветы (вялікая зала) адбудзецца інструктыўны даклад «17 год без Леніна па ленінскаму шляху». Чытае тав. Саевіч.

Уваход па запрашальных білетах.

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУНОЎ.

ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ЛЕНІНА ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР

15 студзеня
Спектакль для школьнікаў і студэнтаў
РУСАЛКА
Пачатак у 6.30 веч.
Бліжэйшая прэм'ера
ДОН-КІХОТ

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР

14 студзеня
ДУРА ДЛЯ ІНШЫХ, РАЗУМНАЯ ДЛЯ СЯБЕ
Пачатак у 8 г. 30 м. веч.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР

15 студзеня
МЕНАХЕМ-МЕНДЛ
Пачатак у 8 г. 30 м. веч.

Кінотэатр «Чырвоная зорка»
ТІМУР І ЯГО КАМАНДА

Кінотэатр «Радзіма»
ЯКАЎ СВЕРДЛОЎ

Кінотэатр «Інтэрнацыянал»
СВЕТЛЫ ШЛЯХ

Кінотэатр «Спартак»
ТРАКТАРЫСТЫ

Дзіцячы кінотэатр
ТІМУР І ЯГО КАМАНДА

Кінотэатр «Навіны дня»
1. Саюзкіножурналы №№ 118, 119 і 120.
2. «Сказка про Емелю». (мультыплікацыя).

МІНСКАМУ АЎТАРЭМЗАВОДУ
ПАТРАБУЮЦЦА:
СЛЕСАРЫ-ІНСТРУМЕНТАЛЬШЧЫКІ,
СЛЕСАРЫ,
ТОКАРЫ,
ФРЭЗЕРОЎШЧЫКІ,
СТОЛЯРЫ,
ІТР, ведаючыя аўтасправу і [illegible]
[illegible]

РАДЫЁРАМОНТНЫЯ МАЙСТЭРНІ „СОЮЗТЕХРАДИО“
ў гор. МІНСКУ і гор. МАГІЛЕВЕ
прымаюць заказы па рамонту радыёпрыёмнікаў
усіх тыпаў і РОЗНАЙ ІНШАЙ РАДЫЁАПАРАТУРЫ.
ТАКСАМА ПРЫМАЮЦЦА ЗАМЕЖНЫЯ РАДЫЁПРЫЁМНІКІ ўсіх сістэм для рамонту і перадзелкі на савецкія лямпы.
ДЛЯ ВЫГОДЫ НАСЕЛЬНІЦТВА МАЙСТЭРНІ ТАКСАМА ПРАЦУЮЦЬ І Ў ВЫХОДНЫЯ ДНІ.
АДРАСЫ МАЙСТЭРАНЬ:
гор. МІНСК, вул. Кірава, 24, тэлефон № 21-204;
гор. МАГІЛЕЎ, вул. Будзённага, дом. ім. Будзённага
ДЫРЭКЦЫЯ.

ДА ВЕДАМА ТРЫМАЛЬНІКАЎ БІЛЕТАЎ 14-й ЛАТАРЭІ АСОАВІЯХІМА
Жадаючыя атрымаць свае выйгрышы па 14-й латарэі Асоавіяхіма натурай
ПАВІННЫ ЗВЯРНУЦЦА
Ў МІНСКІ АДДЗЕЛ ГАЛОЎСНАБАСОАВІЯХІМА СССР — Ульянаўская, 38.
МІНАБЛСНАБАСОАВІЯХІМА.

АБЛАСНОЙ КАНТОРЫ САНТЭХБУДА МІНОБЛБУДТРЭСТА
патрабуюцца
для работы ў Мінску:
СЛЕСАРЫ-АТАПЛЕНЦЫ,
ВАДАПРАВОДЧЫКІ і
БЛЯШАНІКІ.
Прадастаўляецца інтэрнат і кватэры. Праезд іншагароднім за кошт канторы.
Звяртацца: Мінск, Галантарэйная, 4.

ХЛЕБАЗАВОДУ-АЎТАМАТ
(Слясарная, 31)
патрабуюцца:
БУХГАЛТАРЫ,
ЗАГАДЧЫК РАЗЛІКОВАГА СТАЛА,
СТАРШЫ ЭКАНАМІСТ,
РАБОТНІКІ ПАЖАРНА-ВАРТАВОЙ АХОВЫ,
ПРЫБІРАЛЬШЧЫЦЫ,
ШВЕЙЦАРЫ,
ГРУЗЧЫКІ,
ДВОРНІКІ і
ПАДСОБНЫЯ РАБОЧЫЯ.
Звяртацца ў аддзел кадраў.

БЕЛКААПРОМЛЕССАЮЗУ
патрабуюцца
[illegible]

ВЫДАВЕЦТВУ «ЗВЯЗДЫ»
патрабуюцца:
[illegible]

БАЛАНС гаспадарчых сродкаў Віцебскага трэста пярвічнай апрацоўкі ільну

НА 1 СТУДЗЕНЯ 1940 ГОДА І ПАРАЎНАННЕ ЯГО З ДАНЫМІ БУХГАЛТАРСКАГА БАЛАНСА НА 1/1 1939 ГОДА.

АКТЫЎ (састаў, размяшчэнне і скарыстанне сродкаў)	СУМА на 1/1 1939 г.	СУМА На 1/1 1940 г.
I. АСНОЎНЫЯ СРОДКІ	11822712—24	12525955—66
II. ВЫТВОРЧЫЯ ЗАПАСЫ (на складзе і ў пуці)		
1. Сыравіна, асноўныя і дапаможныя матэрыялы, тара	5764598—66	5765234—74
2. Паліва	20113—91	23824—91
УСЯГО па II разд.	5784712—57	5789059—65
III. НЕЗАВЕРШАНАЯ ВЫТВОРЧАСЦЬ		
1. Астача незавершанай вытворчасці і паўфабрыкатаў (сваіх)	64230—46	28775—80
IV. ТАВАРНЫЯ ЗАПАСЫ		
1. Тавары і фабрыкаты на складах і ў пуці	2423399—52	3754311—99
2. Тавары адгружаныя і выкананыя работы	1611981—20	1389498—79
3. Матэрыялы для рэалізацыі і неліквіды	7111—87	5075—38
УСЯГО па IV разд.	4042492—53	5148858—16
V. ТАВАРЫ, НЕАПЛОЧАНЫЯ ПАКУПНІКАМІ	27337—3?	75806—42
V-а. СРОДКІ Ў КАПІТАЛЬНЫМ РАМОНЦЕ	89196—53	159236—11
VI. ГРАШОВЫЯ СРОДКІ		
1. Разлікі і асобыя рахункі ў крэдытных установах	50729—83	45708—80
2. Бягучыя рахункі ў крэдытных установах	467211—94	357000—61
3. Каса і грашовыя пераводы	35140—78	71310—71
Усяго па VI разд.	553372—55	474319—62
VII. СРОДКІ Ў РАЗЛІКАХ		
1. Дэбіторы	276452—82	271180—75
2. Падсправаздачныя сумы	16655—16	17217—07
УСЯГО па VII разд.	293107—98	288397—82
VIII. РАСХОДЫ БУДУЧЫХ ГОД	8518—97	7754—79
(Працяг актыва)		
VIII-а. РАЗЛІКІ ЗА КОШТ МЭТАВАГА ФІНАНСАВАННЯ І СПЕЦФОНДАЎ	8787—61	9820—65
IX. ВЫДЗЕЛЕНЫЯ СРОДКІ		
1. Каштоўныя паперы	335—00	818—00
2. НКФ па адлічэннях ад прыбыткаў	—	2824453—06
3. Авансы індывідуальным забудоўшчыкам	—	22905—05
4. Фінансіраванне няпланавых капітальных работ у парадку пастановы СНК СССР ад 19/IX 1935 г.	69373—73	28283—99
Усяго па IX разд.	69708—73	2876453—06
X. МІЖБАЛАНСАВЫЯ РАЗЛІКІ	—	71024—56
X-а АДЛІЧЭННІ Ў ФОНДЫ	—	381700—00
БАЛАНС	22753127—56	27835089—64

ПАСІЎ (стварэнне, назначэнне і прыналежнасць фондаў)	СУМА на 1/1 1939 г.	СУМА На 1/1 1940 г.
I. УНУТРАНЫЯ РЭСУРСЫ		
1. Статутны фонд	14446077—70	14820722—24
2. Доўгатэрміновае крэдытаванне	—	24100—00
3. Мэтавыя фонды:		
а) фонд амартызацыі	62782—31	13000—00
б) фонд дырэктара	186229—34	376757—24
в) іншыя	745—40	440—00
4. Рэзервы	124232—03	84727—81
УСЯГО па I разд.	14820066—78	15328747—29
II. ПРЫЦЯГНУТЫЯ РЭСУРСЫ		
1. Кароткатэрміновыя ссуды крэдытных устаноў	6493175—95	7096204—08
2. Крэдыторы	1168594—02	1042752—34
УСЯГО па II разд.	7661769—97	8139016—42
III. ПРЫБЫТКІ ЗА СПРАВАЗДАЧНЫ ПЕРЫЯД	271290—91	4367295—93
БАЛАНС	22753127—56	27835089—64
ЗА БАЛАНСАМ		
Знос асноўных сродкаў	110532—82	172476—03

РЭЗУЛЬТАТЫ ГАСПАДАРЧАЙ ДЗЕЙНАСЦІ (страты і накапленні).

1. Убыткі ад стыхійных бедстваў	3597—67	1. Прыбыткі ад рэалізацыі тавараў, выкананых работ і паслуг	4606318—10
2. Іншыя ўбыткі і страты	146039—75	2. Іншыя прыбыткі	38515—44
3. Убыткі мінулых год	125275—03	3. Даходы мінулых год	2373—83
РАЗАМ	274911—44		
Сальда прыбыткаў	4367295—93		
УСЯГО	4642207—37	УСЯГО	4642207—37

Кіраўнік Трэста — ІВАНОЎ.

Галоўны бухгалтар — ГЕРНЕР.

Баланс разгледжаны і зацверджаны НКТП БССР, пратакол № 1 ад 31 студзеня 1940 года.

АДРАС РЭДАКЦЫІ і ВЫДАВЕЦТВА: Мінск, Савецкая, 63. Тэлефоны: [illegible]

У1109. Мінск, друкарня «Звязды», Савецкая, 49. М. М. Ш.